

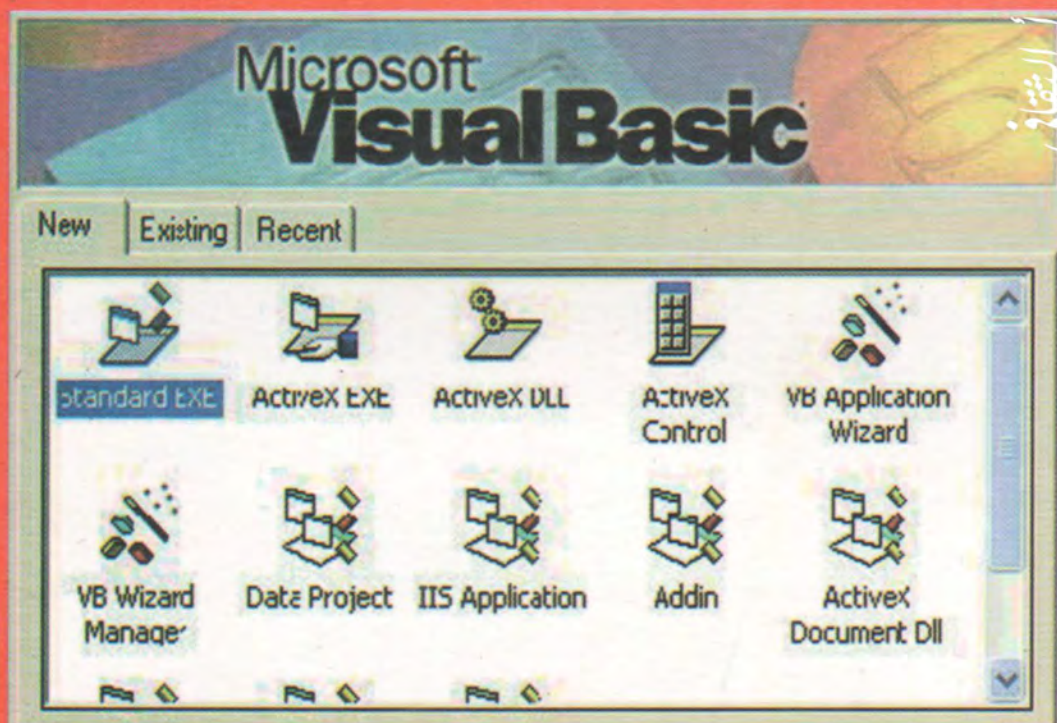
فېر دهل بېسك

زنجيرى
زانسته كاشى
كومپيوتهر

مستوى اقر الشفاني

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

ناماده كردن

فوزى معروف عباسي شروانى

المنشور

١٤٢٥ هـ اولير ٢٠٠٤

فِرْدَوْسِ بَيْسِكْ

ناما ره کردن

فوزی معروف عباسیروانی

کتابسرای

۱۴۲۵ هـ و لیتر ۲۰۰۴

ماڻي له چاپدانه وهى پاريزراوه بؤ نوسينگهى ته فسير

- نـاوى كـتـيـب : فيژوهل بيسك
نـاـمـاـده كـردنـى : فوزى معروف عبدالله ئيروانى
كـؤمـپـيوـتـهـر : بهشى سيستمى كؤمپيوتهر-ههولير
تـاـيـتـلى بـهـرگ : نهوزاد كؤبى
چـاـپ و بـلاـو كـردنـه وهى : نووسينگهى ته فسير/ ههولير
ژماره و سالى چاپ : چاپى يه كه م ۲۰۰۴
چـاـپـكـردن : چاپخانهى ومزارهتى بهرهمردهى ههولير
تـيـراژ : ۱۵۰۰ دانه
ژمارهى سپاردن : ۵۰۴ سالى ۲۰۰۴

التفسير
ههولير - شهقامى دادگا
تـلـفـون : ۲۲۳۰۹۰۸ - ۲۲۲۱۶۹۵
مـوبـاـيـل : ۰۷۷۰ ۱۳۸ ۷۲۹۱
tafseeroffice@maktoob.com
altafseer@hotmail.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

پيشه‌گى

له‌بەر ئەو كارە گرنگەى كە كۆمپىوتەر دەيكا لەسەر ژيانى تايبەتى و گشتى مروّف لەو سەردەمەى كە ئىمە تيّدا دەژين دەگوترىت سەردەمى كۆمپىوتەر، چونكە لەزۆربەى بوارەكانى ژياندا بەكار دەهينرىت لەشيكردنەوەى كارى بىركارى و كۆكردنەوەو داكردنى زانيارىەكان و راپەراندنى سەدان كارى رۆژانەى مروّف وەك بوارەكانى تەندروستى و پەرور دەو فيركردن و..... هتد.

لەبارەى پرۆگرامى (فيژوئل بيسك) تاوەكو ئىستا زانيارىەكى وا بەزمانى كوردى بلاونەكراو تەو لەبەر ئەو بەپىيوستەم زانى، كە ئەم نامىلكەى بەخەمە بەر دەستى خوینەرەن بۆ ئەوەى بەزمانى كوردى زانيارى هەبى لەسەر پرۆگرامىكى بەرنامەسازى (برمجە). بەرنامەسازى يەكىكە لەزانستە گرنگەكانى كۆمپىوتەر. ئەگەرچى زانستى كۆمپىوتەر زۆر لەمىژە نىيە پەرەى سەندووە لەنىو كوردستاندا، بەلام ئەوەى جىگای دلخوشىيە ئەمرو بە دەيان پەرتووك لەسەر ئەم زانستە چاپ و بلاوكراو تەو، گوڤارىكى مانگانەى تايبەت بە زانستى كۆمپوتەر و ئەنتەرنىت بەزمانى كوردى دەردەچىت.

خوینەرى هىژا: ئەمە ئەو نىيە كە لە داها توودا دەمەوئىت، بەلكو ئەوەىە كە جارى هەر ئەوەندەم لە دەست هاتووە. ئەم نامىلكەى تەنيا چرايەكە بۆ چوونە ناو جىهانى پرۆگرامى (فيژوئل بيسك) و كلىلى

دەروازەى چوونە ناو ئەم پرۆگرامەيە. بەكورتى زانىارىيەكى سەرىپپانەت دەداتى سەبارەت بەناسىن و چۆنيەتى ئىشكردن لەناو ئەم پرۆگرامە و زۆرلايەنى دىكەى. ئومىدەوارم كەوا رەزامەندى خوينەرى بەرىزم بەجى ھىنابى بە ھەندى روون كرددنەو لەبارەى ئەم پرۆگرامە. خوداش لەپشتەوہى مەبەستەكانەو ھەر بەپشت و پەناى ئەو دەست پىدەكەم.

لەكۆتايشدا رىزو سوپاسى تايبەتيم ھەيە بۆ سەرۆكايەتى بەشى (سىستەمى كۆمپيوتر) لە (پەيمانگاي تەكنىكى ھەولير)، چونكە زۆر يارمەتيان داوم، ھەرۋەھا سوپاسى نوسىنگەى (تەفسىر)يش دەكەم ئەركى چاپ و بلاوكردنەوہى ئەم نامىلكەيان گرتە ئەستۆ. خوا پاداشتيان بداتەوہ، ھەرۋەھا سوپاسى سەرجم ئەو بەرىزانەش دەكەم كەوا ھاندەرۋ ھاوكارم بوون بۆ بەئەنجام گەياندىنى كارەكەم. ھىواى سەرکەوتن بۆ گشت لايەك دەخوازم.....

نامادەكار

فوزى معروف/ئىروانى

پیراست

- ۷..... پيشه‌كى
- ۹..... پيرست
- ۱۱..... سهره‌تاي چون بۇ ناو پروگرامى (فيژوئل بيسك)
- ۱۴..... (۲-۱) په‌نجه‌ره‌ي فورم (Form)
- ۱۵..... (۳-۱) نامرازى كوئترول (Control)
- ۱۹..... (۴-۱) په‌نجه‌ره‌ي دۆزه‌ره‌وه‌ي پروژە‌كان (Project Explorer)
- ۲۰..... (۵-۱) شوينى دهرچوونى فورم (The Form Layout Window)
- (۶-۱) په‌نجه‌ره‌ي سيفاته‌كان (تايبه‌تمه‌نديه‌كان)
- ۲۱..... (Properties Window)
- ۲۵..... به‌شى پراكتيك
- ۲۵..... پروگرامى يه‌كهم:- له‌سهر نامرازى (Text Box)
- ۲۸..... پروگرامى دووهم:- له‌سهر نامرازى (Combo Box)
- ۳۰..... پروگرامى سى‌يهم:- له‌سهر نامرازى (Option Button)
- ۳۲..... پروگرامى چوارهم:- له‌سهر نامرازى (Check Box)
- پروگرامى پينجه‌م:- به‌كاره‌ينانى ههر دوو نامرازى
- ۳۴..... (Horizontal Scrool bar) و (Virtical Scrool bar)
- پروگرامى شه‌شهم:- به‌كاره‌ينانى نامرازه‌كانى
- ۳۷..... (Directory, Files, Drives, Picture Box)
- ۳۹..... پروگرامى چه‌وته‌م:- له‌سهر نامرازى كوئترول (CommandButton)
- ۴۱..... پروگرامى هه‌شته‌م:- له‌سهر نامرازى (ListBox)
- ۴۴..... باره‌كانى ماوس (Mouse Event)

- ۱-بارى (Click) ۴۵
- ۲-بارى (Double Click) ۴۷
- ۳-بارى (Mouse Move) ۴۹
- ۴-بارى (Drag and Drop) ۵۳
- ۵-بارى (Mouse Down/ Mouse Up) ۵۵
- ليستهكان (Menus) ۵۹
- چۆنيه تى دروست كردنى لستهكان (Creating Menus) ۵۹
- كاركردن له گەل لستهكان به هۆى به كارهينانى كيبوردموه ۶۵
- چۆنيه تى دروست كردنى داتا بېز ۶۷
- ** چۆنيه تى دانانى زانيارهكان بۆ (جدول)كه ۷۸
- ** چۆنيه تى كاركردن له گەل داتا بېز ۸۲
- ** چۆنيه تى زيادكردن و رهشكردنه وهى زانيارهكان ۸۷
- *** چۆنيه تى ده رچوونى زانيارهكان له سهر شيوهى (جدول) ۹۰

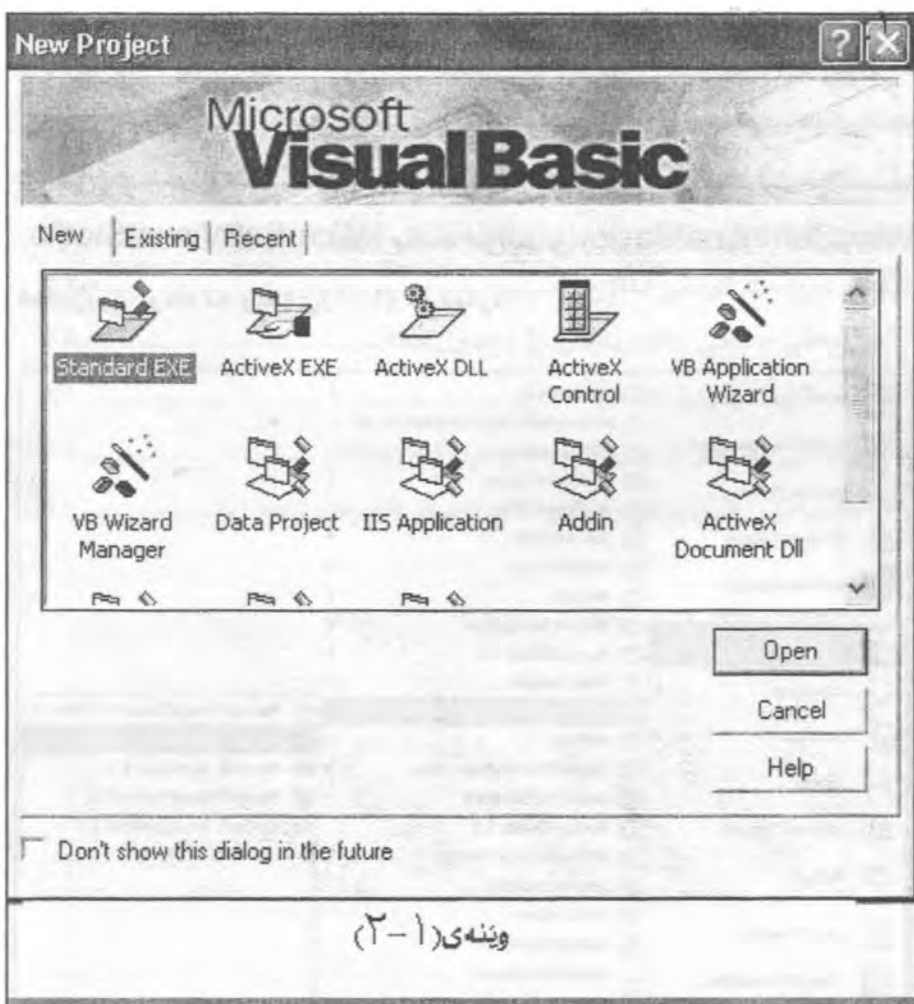
سەرەتای چون بۇ ناو پروگرامی (فیژوول بیسک) :-

۱- سەرەتا کۆمپیوتەرە کەت بەئیش بخە چاوەری بە، تا پووی شاشە کە بە جوانی دەردە کە ویت.

۲- پاشان کلیک لە سەر لیستی (Start) بکە، دواى لیستیک دەکرێتە وە تۆ بچۆرە سەر لیستی (Programs) و کلیک لە سەر (MicroSoft Visual Stodio) بکە دواىی (MicroSoft Visual Basic) هەئێژێرە، وە ک لە وینەى (۱-۱) دا دیارە :-

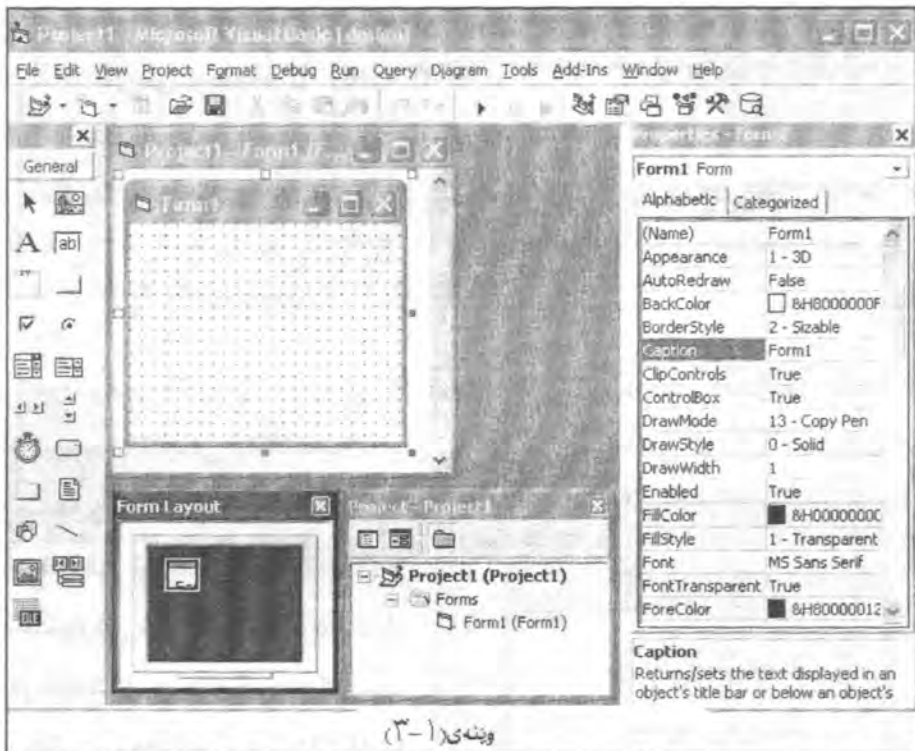

۲- پاش نهجامدانی نه کردارانهی سهرهوه نه شيوهی خوارهوه مان
بو دهکریتهوه، که له وینهی (۲-۱) دا دیاره:-

١٣

٤- لهوینهی سه‌ره‌وه‌دا (Standard-Exe) هه‌لبژێره و کلیک له‌سه‌ر (Open) بکه، که پووی سه‌ره‌کی (فیژوه‌ل بیسک) ده‌کریته‌وه و هک لهوینهی (٣-١) دا دیاره:-

پرووی سەرەکی (فیزۆهل بیسک) پینکھاتووہ لە کۆمەڵیک پەنجەرەو

ئامرازی تاییبەتی، گرنگترینیان ئەمانەن:-

۱. پەنجەرەوی فۆرم (Form) .
۲. سندوقی ئامرازی کۆنترۆل (ToolBoxControls) .
۳. پەنجەرەوی تاییبەتی (PropertiesWindow)
۴. پەنجەرەوی دۆزەرەوی پرۆژەکان (ProjectExplorer) .
۵. شریتی لیستەکان (MenuBar) .
۶. شریتی ئامرازەکان (ToolBar) .

جا بەکورتی باسی ھەریەک لەم پەنجەرەو ئامرازانە دەکەین:-

(۲-۱) پەنجەرەوی فۆرم (Form) :-

بریتی یە لەشویینی سەرەکی کارکردن لەناو پروگرامی (فیزۆهل بیسک)

بۆ دروست کردنی بەرنامەیک، یان کرداریکی جیبەجی کردن، دەتوانین

بەھۆی ئامرازی تری وەک

(سندوقی نوسین (TextBox) و

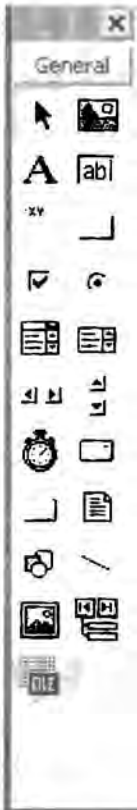
سندوقی ناوینیشان (Label)

بەرنامەیکە جیبەجی دەکرن

...ھتد). وەک لەوینەیی (۱-۴) دا

دیارە:

وینەیی (۱-۴)

وینە (۱-۵)

(۳-۱) نامرازی کۆنترۆل (Control):-

بریتی یە لە نامرازه کانی کۆنترۆل کردنی کرداره کانی سهره کی بۆ جیبه جی کردنی بهرنامه کان، که له ناو (قیژوهل بیسک) دا ده کړیت. به هوی ئەم نامرازانه ده توانینن به شیک له کرداره کانی خو مان جیبه جی بکه ین، ئەم نامرازانه ش بریتین له م نامراز و فرمانانه ی، که له خواره وه به کورتی باس له کارو ئهرکیان ده که ین. وه که له وینە ی (۱-۵) دا دیاره:-

گرنگترین ئهرگی ههریه که له نامرازه کان:-

۱. صندوقی وینە (Picture Box):-

ئەم نامرازه به کاردیت بۆ پیشاندانی وینە، ده توانین له جیاتی نامرازه کانی تریش به کاری بینین.

۲. نامرازی نیشاندەر (Pointer):-

بۆ به کارهینانی نامرازه کانی تر به کاردیت.

۳. صندوقی نوسین (Text Box):-

بۆ نوسینی ناو، یان ژماره به کاردیت، که ده مانه ویت له کرداریکدا به کاری بینین.

۴. نامرازی ناو نیشان (Label):-

بۆ نوسینی ناو نیشانی ئەو کردارانه به کاردیت، که ئەنجامیان ده ده ین.

۵. دوگمەى فەرمانەكان (Command Button):--

بىرىتەيە لەگىرنگىتەين نامىرازەكانى كۆنترۇل، كەبەكاردىت و دەتوانىن بە ھۆيەو زۆرتەين كىردار جىبەجى بىكەين.

۶. پىرۇگرامى يارمەتەدەر (Sub Form):--

وەك يارمەتەدەرىك بۇ نامىرازەكانى تىر بەكاردىت.

۷. نامىرازى ھەلبىژاردن (Option Button):--

بەكارھىنەر دەتوانىت ئەم نامىرازە بەكاربىنىت لەبرى كۆمەلىك كىردار، كە دەتوانىن تەنبا يەك كىردار ھەلبىژىرىن.

۸. سىندوقى (Check Box):--

بەكارھىنەر دەتوانىت بەھۆى ئەم نامىرازە وە كۆمەلىك كىردار جىبەجى بىكات، كە ئەمەش پىچەوانەى نامىرازى ھەلبىژاردنە (Option Button).

۹. سىندوقى لىستەكان (List Box):--

بەكارھىنەر دەتوانىت بەھۆى نامىرازەكانى تىر لىستىك نوسىن نامادە بىكات و، لەناويدا زىاد بىكات و رەشىان بىكاتەو.

۱۰. نامىرازى (Combo Box):--

ئەم نامىرازە بۇ ئەو بەكاردىت وەك ئەوەى بىتەوئىت لىستىك بىكەيتەو، بەلام ئەمە جىبايە لە (ListBox) بەوەى كە دەتوانىن لەناويدا بنوسىن و كىردارەكان ھەلبىژىرىن.

۱۱. نامىرازى شىرىتى ستونى (Vertical Scroll Bar):--

بۇ دىيارى كىردنى دىرىژى (Form) ەكە بەكاردىت، يان زانىارىيەكانى وەك رەنگەكان و ژمارەكان بەشىئەوەى ستونى.

۱۲. نامرزی شریتی ناسویی (Horizontal Scroll Bar) :-
 بو دیاری کردنی دپژئی (Form) هکه به کار دیت، یان زانیاریه کانی
 وهک رهنگه کان و ژماره کان به شیوهی ناسویی.

۱۳. سندوقی به کار خهری یادگا (Driver List Box) :-
 به کار دیت بو پیشادانی ناوی (قرص) هکان وهک (a:,c:,e:).
 ۱۴. نامرزی کاترژمیر (Timer) :-
 بو دانانی کاتی دیاری کراو به کار دیت ئه و کرداره، که ده مانه ویت
 ئه نجامی بدهین.

۱۵. نامرزی سندوقی فایل (Files List Box) :-
 بو دیاری کردنی فایل هکان به کار دیت، که له ناو فولده ره کان دا هیه.
 ۱۶. نامرزی سندوقی فولدهر (Directory List Box) :-
 به کار هینهر ده توانیت به هویه وه له دواي فولده ره کان بگه ریت، که له ناو
 (قرص) هکان دا ههن.

۱۷. نامرزی هیل (Line) :-
 به هویه وه ده توانین هیلک له ناو (Form) دروست بکهین.
 ۱۸. نامرزی وینهی ئه اندازهی (Shapes) :-
 به هویه وه ده توانین کومه لیک وینه وهکو (بازنه و چوارگوشه و لاکیشه)
 زیاد بکهین بو (Form).

۱۹. نامرزی کونترولی بنچینهی داتا (Data) :-
 به کار دیت بو پشاندانی زانیاری (خزن) کراو له پروگرامی
 (Micro Soft Access).

۲۰. نامرزی وینه (Lmage) :-

له نامرزی (Picture box) دهچیت، به لام بهوه لئی جیاده کریته وه، که سیفاتی (Stretch) هیه، که به هویه وه ده توانین وینه یه که به نامرزه که پیشان بدریت.

۲۱. نامرزی کۆنترول کردنی پروگرامه جیبه جیکاریه کان (OLE) :-

ده توانین به هویه وه پروگرامه جیبه جیکاریه کان وه که (MicroSoft Excel) له ناو پروگرامی (فیژوهل بیسک) دا بکه ینه وه.

تییینی :-

به هوی ئه م دوو ریئایه ی خواره وه ده توانین نامرزه کان کۆنترول کردن

(Controls) له ناو (Form) دابننن :-

۱. به (Double Click) له سه ر ئه و نامرزه ی، که ده مانه ویت به کاری

بینن له ناوه راستی (Form) ه که ده رده چیت.

۲. به (Click) کردن له سه ر نامرزی خواز او دوا ی کلیک کردن له سه ر

(Form) بی ئه وه ی ده ستمان له سه ر کلیک هه لگرین رای ده کیشن، تا

شیوه ی گونجاومان بو ده رده چیت ئنجا ده ستمان هه لده گرین.

(۴-۱) په نجهرې دوزمهوې پروژېکان (Project Explorer):-

گړنگترین کارهکانی په نجهرې دوزمهوې پروژېکان بریتی یه له م
خالانې خوارهوه:-

۱. بۇ دهرکهوتنی (Form) کلیک لهسهر (View Object) دهکین.

۲. بۇ دهرکهوتنی پروگرامی فمرعی (Modules) .

۳. بۇ دهرکهوتنی (Code) ی پروگرام کلیک لهسهر (View Code) دهکین.

۴. بۇ جینگورکی لهگه ل فولدهر و فایلهاکان کلیک لهسهر

(Toggle Folder) دهکین. وهک لهویننې (۱-۶) دا دیاره:-

ویننې (۱-۶)

(۵-۱) شوینی دەرچوونی فۆرم (The Form Layout Window) :-

بریتی یه له دیاری کردنی په نجه ره ی فۆرم له سه ر شاشه که و شوینی دهرکه وتنی دوا ی جیبه جی کردنی (Run)، دهشتوانین شوینی فۆرم بگۆرین بۆ بچووکردن و گهره کردنی بۆ نه وه ی وینه که بکه ویتته ناوه راست شاشه که، وه ک له وینه (۷-۱) دا دیاره :-

وینه ی (۷-۱)

(۶-۱) په نجهړی سیفاته‌کان (تاییه تمه‌ندیه‌کان)

-(Properties Window)

په نجهړی سیفاته‌کان پیک دیت له‌م سیفاته‌نهی، که له‌وینه‌ی (۸-۱) دا

دیاره:-

Caption

Returns/sets the text displayed in an object's title bar or below an object's

وینه‌ی (۸-۱)

ھەر ئامپرازىك لى ئامپرازەكانى كۆنترۆل (Controls) ھەندىك سىفاتی تايىبەتیان ھەيە كەوا ھەندىك لى سىفاتهكان لىم خىشتەي خوارەو دا دىيارى دەكەين: -

سىفاتهكان Properties	كارەكەي
Name	بۇ دەست نىشان كىردنى ناوى ئامپرازەكە بەكار دىت.
Appearance	بەكار دىت بۇ گۆرىنى جۆرى رەنگى (Form) بۇ رەنگى پىشتىرى، ۋە پىك دىت لى (0-flat) ۋە (-1) 3d.
Enable	برىتىيە لى (True-False) ئەگەر (True) بو، ئەوا (Code) ەكە كارا (فعال) دەپت، بەلام ئەگەر (False) بو ئەوا (Code) كارا (فعال) ناپت.
Back Color	بۇ رەنگ كىردنى ئامپرازەكان ۋە فورم بەكار دىت.
Caption	بۇ گۆرىنى ناونىشانى ئامپرازەكان بەكار دىت.
Font	بۇ دىيارى كىردنى جۆرۈ قەبارەي ئەو (Font) ەي بەكار دىت، كەدەمانەۋىت بەكارى بىنن.
Fore color	بۇ دىيارى كىردنى رەنگى نوسىنەكە بەكار دىت.
Height	بۇ دىيارى كىردنى بەرزى ئامپرازى كۆنترۆلەكان بەكار دىت.
Left	بۇ دىيارى كىردنى درىژى لى پاستى ئامپرازى كۆنترۆلەكان بەكار دىت.

بۇ دىيارى كىردىنى پانى ئامپازى كۆتۈرۈلەكان بەكار دىت.	Widt
بۇ دەر كەوتن و شار دىنە وەو (Show-Hide) ئامپازى كۆنترۆل بەكار دىت بەھۆى حالەتى (True) بۇ دەر كەوتنى (Show) و (False) يىش بۇ شار دىنە وەى (Hide) .	Visible
برىتىيە لە دوو ھەلبىژاردن (True-False)، ئەگەر (True) بوو، ئەوا نوسىنەكە لە راستە وە دەگۆرىت بۇ چەپ بەلام ئەگەر (False) بوو ئەوا پىچەوانە دەبىت.	Right to Left
برىتىيە لە دوو ھەلبىژاردن (True-False)، ئەگەر (True) بوو ئەوا ئەم دوگمانە ☒ ☐ لەسەر (Form) دەبىت، بەلام ئەگەر (False) بوو ئەوا پىچەوانە دەبىت.	Max Button
برىتىيە لە دوو ھەلبىژاردن (True-False)، ئەگەر (True) بوو ئەوا ئەم دوگمانە ☒ ☐ لەسەر (Form) دەبىت، بەلام ئەگەر (False) بوو ئەوا پىچەوانە دەبىت.	Control Box
بۇ ئەو ھىلىك لەژىر نوسىنەكە مان بىت بەكار دىت.	Font under
بۇ دەر كەوتنى نوسىنەكە مان بە تۇخى بەكار دىت.	Font Bold
بۇ گۆرىنى شىو ھى نوسىن بۇلار (مائىل) بەكار دىت.	Font Italic

<p>بۆ دیاری کردنی شوینی ئەو نامرازه بەکار دیت، که بەکاری دینین لەپەنجەرە ی فورم ئەگەر لەسەرەوه بوو ئەوا (Top) و بۆ لای راستی شاشەکه (Left) هەلبژێرە.</p>	<p>Top, Left</p>
<p>بۆ دیاری کردنی ژمارە ی ئەو پیتانە بەکار دیت، که دەمانەوینت لەناو سنووقی نوسین (Text Box) دا بنوسین. بۆ نمونە ئەگەر ژمارە (٦) مان دانا، ئەوا دەتوانین تا (٦) پیت بنوسین.</p>	<p>Max Length</p>
<p>بەکار دیت بۆ ئەو ی بتوانین زیاتر لە دیریک لە (Text Box) دا بنوسن، ئەویش بە دیاری کردنی (True)، بەلام ئەگەر (False) تەنیا یەک دیر دەتوانین بنوسین.</p>	<p>Multi Line</p>
<p>بەکار دیت لەگەڵ (Command Button)، که لە دوو هەلبژاردن پیک دیت (True-False) ئەگەر (True) بوو، ئەوا لەکاتی کلیک کردن لە سەر فرمانی (Command Button) کۆتایی بە پروگرامەکه دینیت. بەلام ئەگەر (False) بوو ئەوا پێچەوانە دەبیت.</p>	<p>Cancel</p>

بەشى پراكتىك

پروگرامى يەكەم :- لەسەر نامرازی (Text Box) :-

بۇ كۆكردنەۋەى دوو ژمارە بە بەكارھىنانى نامرازەكانى
(Text Box, Lable, Command Button) ؟

TextBox :- بۇ دانانى ژمارەكان و دەرچوونى ئەنجامى كۆكردنەۋە
بەكاردىت.

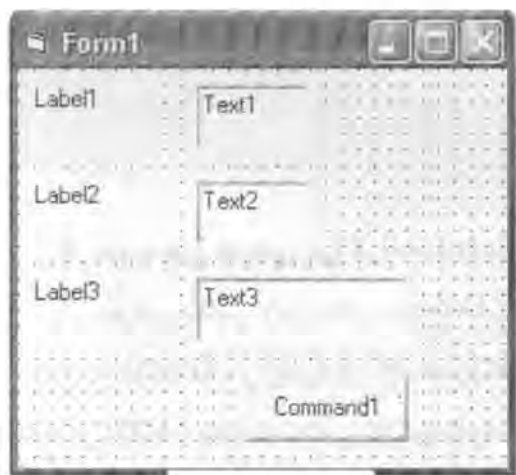
CommandButton :- بۇ جىبەجى كىردنى كىردارى كۆكردنەۋە
بەكاردىت.

ھەنگاۋەكان كار كىردن :-

۱. بەرنامەيەكى نوى دەكەينەۋە (New Project).

۲. نامرازەكانى
(TextBox, Lable)

ھەرىكەيان سى دانە زياد
دەكەين بۇ فورم، و يەك
نامرازى
(CommandButton) يىش
زياد دەكەين، ۋەك لە وىنەى
(۱-۹) دا ديارە :-

۱-۹) وىنەى

۳. له په نجره ی (Properties) نه م سیفاتانه جیبه جی بکه :-

گۆپانکاری	Properties	نامپرازه کان
Input number1	caption	Lable1
Input number2	caption	Lable2
Result	Caption	Lable3
Add	Caption	Command Button

۴. بؤ نوسینی (Code) ی کرداری کؤکردنه وه که دوو جار له سهر

(Comand Button) کلک ده که ین به م شیوه ی خواره وه نه نجام

ده دری :-

```
Private Sub Command1_Click()
```

```
Dim i As Integer
```

```
Dim j As Integer
```

```
Dim k As Integer
```

```
i = Val(Text1.Text)
```

```
j = Val(Text2.Text)
```

```
k = i + j
```

```
Text3.Text = k
```

```
End sub
```

۵. جیبه جی کردنی پروگرامه که به هؤی (F5).

۶. دواى دانانى ژماره کان له (Text Box) دا، بؤ نمونه دانانى ژماره

(۱۰) له (Text1) و ژماره (۲۰) له (Text2) دواى دانانى ژماره کان کلک

له سهر (Add) بکه نه نجامی کؤکردنه وه که له (Text3) دهرده چیت.

تیئینس:-

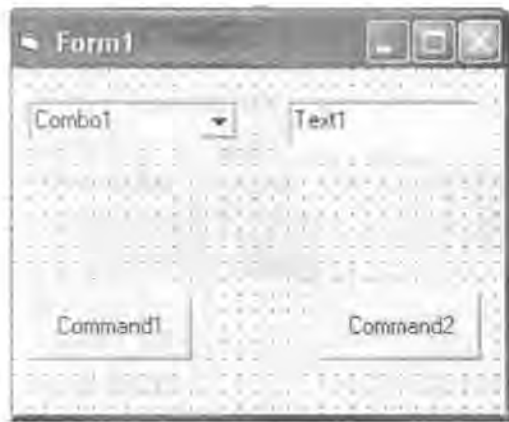
۱. بۇ كىردارەكانى تىرى بىركارى وەك (كەم كىردنەوہ-دابەش كىردن- جاران كىردن) ھەمان پىرۇگرامى يەكەم دووبارە دەكەينەوہ بەلام لەجىياتى كۆكىردنەوہ (+) ئەوا يەك لەم كىردارانە بەكار دىئىن.
۲. بۇ ئەنجامدانى ئەم كىردارە ($K=j+|*|-j+|$) تەنيا لەشويىنى كىردارى كۆكىردنەوہكە داي دەنن.

پروگرامی دووم :- له سه نامرزی (Combo Box) :-

نهم پروگرامه بو دست نیشان کردنی ناوی ولاتیک له نامرزی (Combo Box) و، ده چوونی ناوی پایته خته کی له (Text Box) دایه، به به کارهینانی نامرزه کانی :
(ComboBox - TextBox - CommandButton)

ههنگاه کانی کارکردن :-

۱. بهرنامه یه کی نوی ده کهینه وه (New Project).
۲. دوو نامرزی (CommandButton) یه ک نامرزی (ComboBox) یه ک نامرزی (TextBox) زیاد ده کهین بو فورمه که، وه له وینه ی (۱-۱۰) دا دیاره :-

وینه ی (۱-۱۰)

۳. له په نجره ی (properties) نهم سیفاتانه جیبه جی ده کهین :-

نامرزه کان	Properties	گوپرانکاری
Command Button1	caption	Add to Combo
Command Button2	caption	Add to Text

۴. بۇ نوسىنى (Code) دووجار كليك له سەر (Add to Combo) دهكەين بەم شيۆهى خوارهوه:-

```
Private sub command1-click()
  combo1.additem "Iraq"
  combo1.additem "Kurdstan"
  combo1.additem "Germany"
End sub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار كليك له سەر (Add to Text) دهكەين بەم شيۆهى خوارهوه:-

```
Private sub command2-click()
  Dim l as integer
  l=combo1.list index
  Select case l
  Case 0
  Text1.text="Bagdad"
  Case 1
  Text1.text="Hawler"
  Case 2
  Text1.text="Barlen"
  End select
End sub
```

۶. جيبه جى كردنى پروگرام بهۆى دوگمهى (F5) .

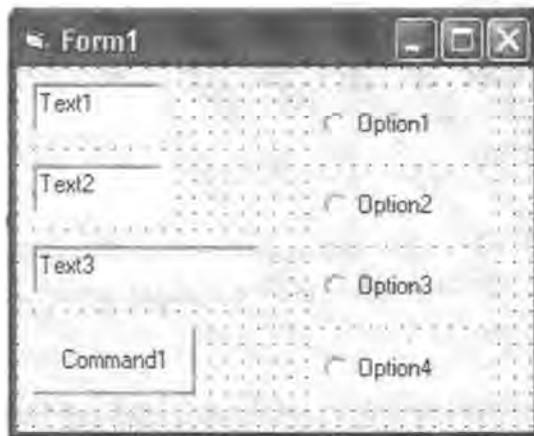
۷. دواى جيبه جى كردنى پروگرام، بۇ دهرچونى ناوى ولاتهكان له ناو (Combo Box) كليك له سەر (Add to combo) دهكەين، پاشان بهۆى سهى (Combo Box) ناوى ولاتيك هه لده بژيرين، ئينجا كليك له سەر (Add to text) دهكەين سهيرى (Text1) بكه دهبينى ناوى پايته خته كهى دهرده چيئت.

پروگرامی سۆیەم :- لە سەر ئامرازى (Option Button) :-

بە بەکارهێنانى ئەم ئامرازە دەتوانین تەنیا یەك کردار جێبەجێ بکەین و ناتوانین دووانیان بەیەکەوێ بەهێڵە. ئەم پروگرامەى خوارەوێ بۆ کردارەکانى بیرکاری (+،-،/)،* دروست دەکەین، بە بەکارهێنانى ئەم ئامرازە لەگەڵ ئامرازەکانى تر.

ههنگاوێکانى کارکردن:-

1. بەرنامەى یەكى نوێ دەکەینەوێ (New Project).
2. سۆی ئامرازى (TextBox) و چوار ئامرازى (OptionButton) و یەك ئامرازى (CommandButton) زیاد دەکەین بۆ فورم، وەك لە وێنەى (11-1) دا دیارە:-

وێنەى (11-1)

۳. له په نجره ی تایبه تی (Properties) ئەم سیفاتانە جیبه جی

دهکەین:-

گۆرپانکاری	Properties	نامپرازهکان
Addition	Caption	Option Button1
Subtriaction	Caption	Option Button2
Division	Caption	Option Button3
Multiplication	Caption	Option Button4
Result	Caption	Command Button1

۴. بۆ نوسینی (Code) که دوو جار له سهەر (Result) کلک بکه بهم

شیوه ی خواره وه ئەنجام دهدری:-

```
Private sub command1-click()  
Dim l as integer  
Dim j as integer  
Dim k as integer  
l=val(text1.text)  
J=val(text2.text)  
If option1.value= true then k=l+j  
If option2.value= true then k=l-j  
If option3.value= true then k=l/j  
If option4.value= true then k=l*j  
Text3.text=k  
End sub
```

۵. پروگرامه که جیبه جی بکه به هوی دوگمه ی (F5).

۶. ژماره یه ک بۆ هه ریه ک له (Text1) و (Text2) دابنی، ئینجا کلک

له سهەر (Result) بکه، بۆ ده رچوونی ئەنجامی دوو ژماره که له (Text3).

پروگرامى چوارەم: - لەسەر نامپرازی (Check Box): -

پروگرامىك بنوسە بۇ دۆزىنەوہى (K) دەكە، دەكاتە: -

$$K=x+y+z+n$$

ئەگەر بىزانى (n=500, z=50, y=10, x=2)، جىبەجى کردنى بەرنامەكە

بەھۆى بەكارھىنانى (Check Box) ؟

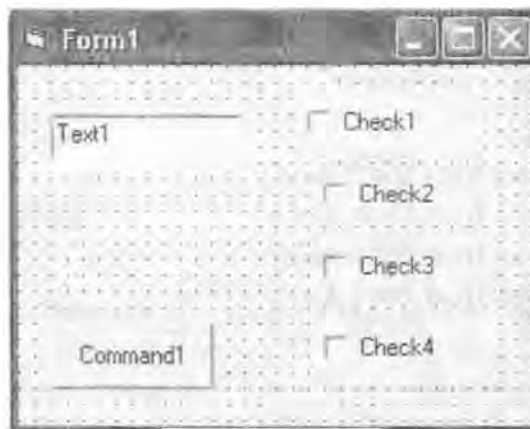
ھەنگاوەكانى كارکردن: -

۱. بەرنامەيەكى نوئى دەكەينەوہ (New Project).

۲. چوار نامپرازی (CheckBox) و يەك (TextBox) و

(Command Button) يك زياد دەكەين بۇ فورم، وەك لە وینەى (۱-۱۲)

دا ديارە: -

وینەى (۱-۱۲)

۲. لەپەنجەرەى تايبەتى دا ئەم سىفاتانە جىبەجى دەكەين: -

گۆپانكارى	Properties	نامرازەكان
Add	Caption	Command button1
X=2	Caption	Check1
Y=10	Caption	Check2
Z=50	Caption	Check3
N=500	Caption	Check4

۴. بۆ نوسىنى (Code) كە دووجار لەسەر (Add) كليك دەكەين بەم

شىۋەى خوارەوہ ئەنجام دەدرى: -

```
Private sub command1- click()
Dim x as integer
Dim y as integer
Dim z as integer
Dim n as integer
Dim k as integer
If check1.value=1 then x=2
If check2.value=1 then y=10
If check3.value=1 then z=50
If check4.value=1 then n=500
K=x+y+z+n
Text1.text=k
End sub
```

۵. پروگرامەكە جىبەجى بىكە بەھۆى دوگمەى (F5).

۶. دواى كليك لەسەر چوارگۆشەى ھەر چوار نامرازەكانى

(Check Box) بىكە، ئىنجا كليك لەسەر (Add) بىكە و سەيرى (Text1)

بىكە، دەبىنى ئەنجامى كۆكردنەوہكە دەردەچىت.

پروگرامی پېنجه م: - به کارهینانی ههردوو ئامرازى

(Horizontal Scrool bar) و (Virtical Scroll bar)

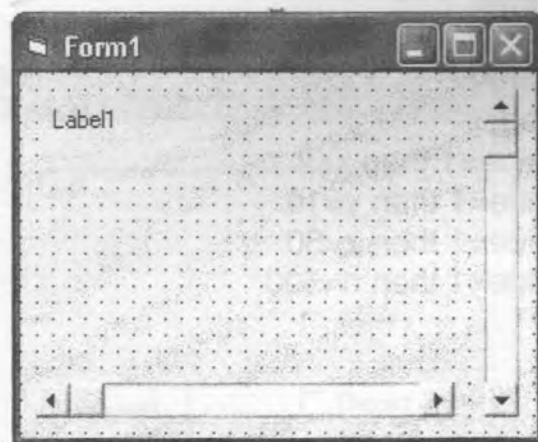
بههوى به کارهینانی ئەم ئامرازانهوه دهتوانین ئامرازى (Lable) بگوازينهوه له سه ره وه بۆ خواره و، يان له پاسته وه بۆ چه پ. ههنگاوه گانى کارکردن: -

۱. بهرنامه يه كى نوێ دهكهينه وه (New Project).

۲. ههريهك له ئامرازى (Horizontal Scrool bar) و (Virtical Scroll

bar) و (Lable) يك زياد دهكهن بۆ فورم، وهك له ويينهى (۱-۱۳) دا

دياره: -

ويينهى (۱-۱۳)

۳. لەپەنجەرەى تايبەتى (Properties) دا ئەم گۆرانكارىيانە ئەنجام

بەدە:-

ئامرازەكان	Properties	گۆرانكارى
Lable1	Caption	Test
Horizontal Scrool bar	Name	Hs1
Horizontal Scrool bar	Small change	50
Horizontal Scrool bar	Large change	200
Horizontal Scrool bar	Min	200
Horizontal Scrool bar	max	2000
Virtical Scroll bar	Name	Vs1
Virtical Scroll bar	Small change	50
Virtical Scroll bar	Large change	200
Virtical Scroll bar	Min	200
Virtical Scroll bar	max	2000

۴. بۆ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر (Horizontal Scrool bar)

كليك دەكەين بە شىۋەى خوارەوہ:-

```
Private sub hs1-change()
Dim x as integer
Dim x1 as integer
X1=Lable1.Left
X=hs1.value
Lable1.Left=x+x1
End sub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر (Vertical Scroll bar) كلىك

دەكەين بەم شىۋەى خوارەوہ:-

```
Private sub vs1-change()  
Dim y as integer  
Dim y1 as integer  
Y1=Lable1.top  
Y=vs1.value  
Lable1.top=y+y1  
End sub
```

۶. پروگرامەكە جىبەجى بكة بەھۆى دوگمەى (F5).

پروگرامی شه شه م :- به کارهینانی نامرازهکانی -(Directory,Files,Drives,Picture Box)

نهم پروگرامه به مه به سستی پیشاندانی نهو وینانهی که له ناو فولد ره کانداهیه له (PictureBox) پیشان بدریت.

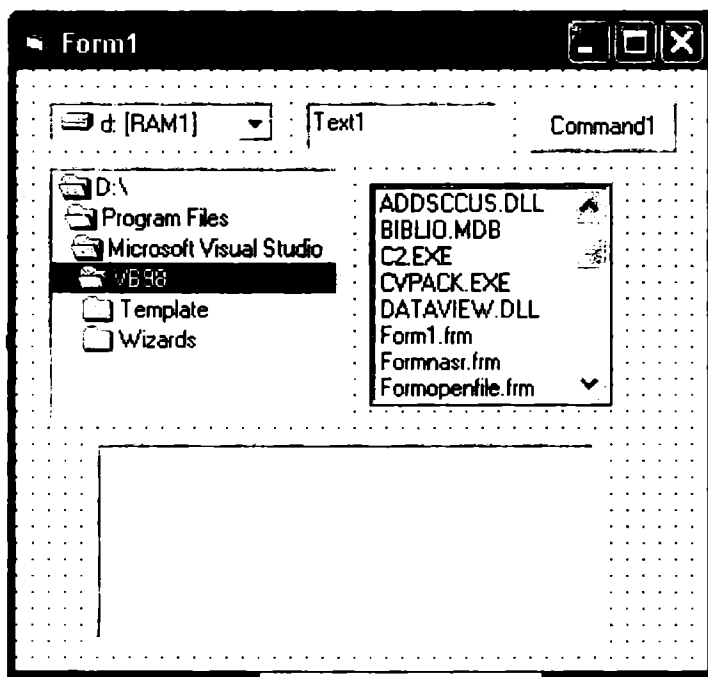
مهنگارهکانی کارکردن :-

۱. به برنامه یه کی نوی ده که یه نوه (New Project).

۲. هه ریه که له نامرازهکانی (Directory,Files,Drives,Picture Box)

بو فورم زیاد ده که یه، وه که له وینه (Text Box, Command Button,

(۱-۱۴) دا دیاره :-

وینهی (۱-۱۴)

۳۸

۲. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر (Files) كليك دەكەين بەم

شيوەى خوارەوہ:-

```
private sub files1-change()  
Text1.text=file1.file name  
End sub
```

۴. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر (Directory) كليك دەكەين بەم

شيوەى خوارەوہ:-

```
Private sub dir1-change()  
File1.path=dir1.path  
File1.pattern= *.*  
End sub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر (Drive1) كليك دەكەين بەم

شيوەى خوارەوہ:-

```
Private sub drive1-change()  
Dir1.path=drive1.drive  
End sub
```

۶. دووجار لەسەر (Command Button) كليك دەكەين بۇ نوسىنى

(Code) بەم شيوەى خوارەوہ:-

```
Private sub command1-click()  
Picture1.picture=Loadpicture(dir1.path & "\" & File1. Filename)  
End sub
```

۷. پروگرامەكە جيبەجى بكة بەھۆى دوگمەى (F5) .

پروگرامی جەوتەم :- لەسەر ئامرازى كۆنترۆلى (CommandButton)

لەم پروگرامەدا سى ئامرازى كۆنترۆلى (CommandButton) بەكار دىنین، كەكاتىك كلىك لەسەر ھەرىكە لە ئامرازەكان بکەين پەنگى (Form) ەكەمان دەگۆریت بەگۆیرەى ھەلبژاردنى پەنگى پىویست؟ ھەنگاوەكانى کارکردن :-

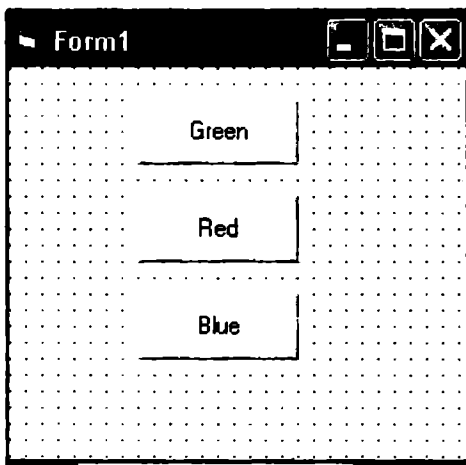
۱. بەرنامەیهكى نۆی دەكەینەوہ (New Project).

۲. بۆ (Form) سى ئامرازى كۆنترۆلى (CommandButton) زیاددەكەين.

۳. لەپەنجەرەى تايپەتى (Properties) دا ئەم گۆرانكارىانە ئەنجام بدە :-

گۆرانكارى	Properties	ئامرازەكان
Green	Caption	CommandButton1
Red	Caption	CommandButton2
Blue	Caption	CommandButton3

دواى جىبەجى كۆرنى گۆرانكارىەكان، سەیرى وینەى (۱-۱۵) بکە :-

وینەى (۱-۱۵)

۴. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر يەك كليك لەسەر (Green) دەكەين، كەبەم شىۋەي خوارەوۈ ئەنجام دەدرى: -

```
Private sub Command1-Click()  
Form1.BackColor=VbGreen  
Endsub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر يەك كليك لەسەر (Red) دەكەين، كەبەم شىۋەي خوارەوۈ ئەنجام دەدرى: -

```
Private sub Command2-Click()  
Form1.BackColor=VbRed  
Endsub
```

۶. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر يەك كليك لەسەر (Blue) دەكەين، كەبەم شىۋەي خوارەوۈ ئەنجام دەدرى: -

```
Private sub Command3-Click()  
Form1.BackColor=VbBlue  
Endsub
```

۷. پرۇگرامەكە جىبەجى بىكە بەھۇي دوگمەي (F5) .

۸. ئىنجا كليك لەسەر ھەريەك لەئامرازەكان بىكە و سەيركە چۇن پەنگى (Form) دەكە دەگۇرنت.

پروگرامی هه شته م: - له سه ر ئامرازى (ListBox)

له م پروگرامه دا باسى زياد كردنى ناوى كه سيك له گه ل ته مهن و نه و شارهى كه لى ده ژى بو (ListBox) ده كه ين، به هوى به كاره ينانى ئامرازه كانى (TextBox) له گه ل (CommandButton) به پره چاوكردنى ئهم ههنگاوانه ي خواره وه؟

ههنگاوه كانى كار كردن: -

۱. به رنامه يه كى نوى ده كه ينه وه (NewProject).

۲. سى ئامرازى (ListBox) سى ئامرازى (TextBox) و دوو ئامرازى (CommandButton) و ههروه ها شهش ئامرازى (Label) يش زياد ده كه ين بو (Form). وهك له وينه ي (۱-۱۶) دادياره: -

The screenshot shows a Windows form titled "Form1" with a grid background. The controls are arranged as follows:

- Top row: Label1, Text1, Label4, Label5, Label6
- Middle row: Label2, Text2, List1, List2, List3
- Bottom row: Label3, Text3, Command1, Command2

وينه ي (۱-۱۶)

۳. لەپەنجەرەى تايبەتى (Properties) دا ئەم گۆرانکاریانە ئەنجام بدە:-

گۆرانکاری	Properties	ئامرازەکان
AddtoListBox	Caption	CommandButton1
DeleteText	Caption	CommandButton2
Name	Caption	Label1
Age	Caption	Label2
City	Caption	Label3
Name	Caption	Label4
Age	Caption	Label5
City	Caption	Label6

۴. دوای ئەنجام دانى گۆرانکاریەکان سەیری وینەى (۱-۱۶) بکە چۆن ئەم

گۆرانکاریانەى بەسەر دیت، وەك لەوینەى (۱-۱۷) دا دیارە:-

The screenshot shows a window titled 'Form1' with a standard Windows title bar (minimize, maximize, close buttons). The form content is organized into a grid. On the left side, there are three labels: 'Name', 'Age', and 'City'. To the right of these labels are three vertical text input fields. At the bottom of the form, there are two buttons: 'Addto Listbox' on the left and 'DeleteText' on the right. The background of the form is a dotted grid.

وینەى (۱-۱۷)

۵. بۇ نوسىنى (Code) دوو جار لەسەر يەك كليك لەسەر

(AddtoListBox) دەكەين، كەبەم شىۋەى خوارەوہ نەنجام دەدرى:-

```
Private sub Command1-Click()  
Dim Name as string  
Dim Age as iteger  
Dim City as string  
Name=Text1.text  
Age=Val(Text2.text)  
City=Text3.text  
List1.AddItem Name  
List2.AddItem Age  
List3.AddItem City  
End sub
```

۶. بۇ نوسىنى (Code) دوو جار لەسەر يەك كليك لەسەر (DeleteText)

دەكەين، كەبەم شىۋەى خوارەوہ نەنجام دەدرى:-

```
Private sub Command2-Click()  
Text1.text=" "  
Text2.text=" "  
Text3.text=" "  
Endsub
```

۷. جىبەجى كىردنى پروگرام بە ھۆى دوگمەى (F5) .

باره‌گانی ماوس (Mouse Event)

سیستمی (فیژوئل بیسک) وا گونجاوه که ده‌توانین زور کرداری جیاواز جیبه‌جی بکه‌ین. نه‌و کرداران‌ه‌ش له سیستمی (فیژوئل بیسک) له پینگای باره‌گانی (Event) وه نه‌نجام ده‌دری، لی‌ره‌ش به‌کورتی باسی هه‌ندی‌ک له‌باره‌گان ده‌که‌ین:--

۱. Click
۲. Double Click
۳. Mouse Move
۴. Drag Drop
۵. Mouse Down
۶. Mouse Up

۱- بارى (Click) :-

بريتى يە لە بارى يەك كليك بەھۆى دوگمەى (ماوس) لەسەر ئامپرازەكانى كۆنترۆل.

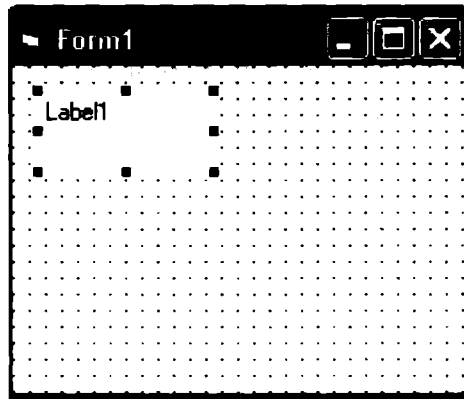
پروگرام:-

ئىستا بەرنامە يەكى نوى دەكەينەوہ بۆ بەكارھيئانى بارى كليك لەسەر ئامپرازى ناونيشان (Label) كاتىك كليك لەسەر ئەم ئامپرازە دەكەين، بۆ بچووك كوردنەوہى ئەو (Font) ە كەلەناو (Label) ەكە دەنوسين، بۆ جىبەجى كوردنى ئەم پروگرامە ئەم ھەنگاوانەى خوارەوہ دەھاويژين؟
ھەنگاۋەكانى كاركردن:-

۱. بەرنامە يەكى نوى دەكەينەوہ (New Project).

۲. ئامپرازى ناونيشان (Label) زياد دەكەين بۆ (Form)، ۋەك

لەوینەى (۱-۲) دا ديارە:-

ۋینەى (۱-۲)

۲. لەپەنجەرەى تايبەتى (Properties) ئەم سيفاتانە لەسەر (Lable)

جىبەجى دەكەين:-

ئامرازەكان	Properties	گۆرانكارى
Lable1	Name	Lblclick
Lable1	Caption	Smaller
Lable1	Font size	24

۴. بۇ نوسىنى (Code) ى پروگرام دووجار لەسەر يەك لەسەر ئامرازى

(Lable1) كليك دەكەين ، بەم شىۋەى خوارەو دەيىت:-

```
Private sub Lblclick-click()  
Lblclick.fontsize=Lblclick.fontsize-2  
Endsub
```

۵. پروگرامەكە جىبەجى بكة بەھۆى دوگمەى (F5) .

۶. دواى جىبەجى كردنى كليك لەسەر (Smaller) بكة سەيرى

نوسىنەكە بكة چۆن بچووك دەيىتەو.

۲-بارى (Double Click) :-

بریتى يه له دوو جار له سهر يهك كليك كردن له سهر ئه و ئامرازه ي كه به كار ديت.

پروگرام :-

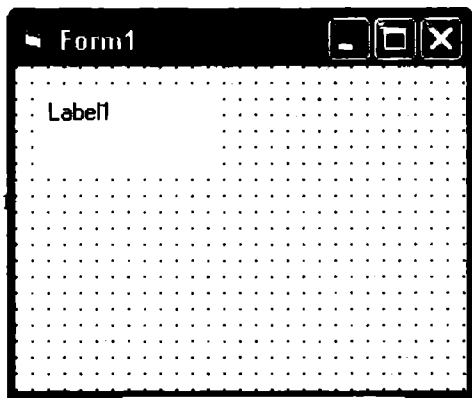
ئىستا بهرنامه يهكى نوي دهك ينه وه بو به كار هيتانى بارى (doubleclick) له سهر ئامرازى ناو نيشان (Lable) كاتيك كليك له سهر ئه م ئامرازه دهك يه، بو گه و ره كردنى ئه و (Font) ه كه له ناو (Lable) ه كه ده نوسين، بو جيبه جى كردنى ئه م پروگرامه ئه م ههنگاوانه ي خواره وه ده ها ويزين؟

ههنگاوه كانى كار كردن :-

۱. بهرنامه يهكى نوي دهك ينه وه (New Project).

۲. ئامرازى ناو نيشان (Lable1) زياد دهك يه بو (Form)، وهك

له وينه ي (۲-۲) دا دياره :-

وينه ي (۲-۲)

۳. له په نجره ی تایبه تی (Properties) نه م سیفاتا نه جیبه جی ده که یین له سه ر نامرزی (Lable1) :-

گۆرانکاری	Properties	نامرزه کان
LblDclick	Name	Lable1
Larger	Caption	Lable1
8	FontSize	Lable1

۴. بۆ نوینی (Code) ی پروگرام دوچار له سه ر یه که له سه ر نامرزی (Lable1) کلک ده که یین ئینجا له خانه ی باره کانیش (doubleclick) هه لبرئیره، کو ده که ش به م شیوه ی خواره وه :-

```
Private sub LblDclick-DbIcIck ()
LblDclick.fontSize=LblDclick.fontSize+2
Endsub
```

۵. پروگرامه که جیبه جی بکه به هو ی دوگمه ی (F5) .
 ۶. دوا ی جیبه جی کردنی کلک له سه ر (Larger) بکه، سه یری نویسنه که بکه چۆن گوره ده بیت.

۳- باری (Mouse Move) :-

بریتی یه له جولاندى نیشاندهرى (ماوس) له سهه نامرازى به کارهاتوو بۇ رودانى باره که.

شیوهی گشتی بۇ ئەم باره بریتی یه له:-

Private Sub Control name_MouseMove(Button As Integer, Shift As Integer, X As Single, Y As Single)

بەم جۆره:-

Control name :- ناوی ئەو نامرازى که به کار دیت.

Mouse Move :- باری جولاندى نیشاندهرى (ماوس).

Button :- بریتی یه له ژماره ی پاستی (Integer) نمونه ی ژماره ی

دوگمه کانی (ماوس)، که کلیک ده که یین. خشته ی خواره وهش ژماره ی

دوگمه کانی (ماوس) دیاری ده کات:-

Left	1
Right	2
Left and Right	3
Middle	4
Left and Middle	5
Right and Middle	6
All	7

Shift :- بریتی یه له ژماره‌ی راستیه‌کان، کاتیک کلیکی (Shift) یان (Alt) دابگرین له‌کاتی کلیک کردن.

خشته‌ی خواره‌وه‌ش ژماره‌کانی ئەم کلیه‌یه :-

Shift	1
Ctrl	2
Alt	3
Shift and Ctrl	4
Shift and Alt	5
Ctrl and Alt	6
Shift and Ctrl and Alt	7

X :- نمونه‌ی شوینی نیشانده‌ری (ماوس) ه به‌شیوه‌ی ناسویی واته (ته‌وه‌ری سینی).

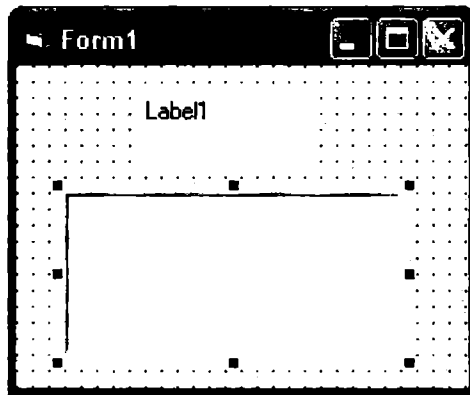
Y :- نمونه‌ی شوینی نیشانده‌ری (ماوس) ه به‌شیوه‌ی ستونی واته (ته‌وه‌ری صادی).

پرۆگرام :-

له‌م پرۆگرامه‌ی خواره‌وه به‌شیوه‌یه‌کی گونجاو باس له‌م باره ده‌کات بۆ گواستنه‌وه‌ی نیشانده‌ری (ماوس) له‌شوینیکه‌وه بۆ شوینیکه‌ی تر ؟

ههنگاه کانی کارکردن:-

۱. بهرنامه یه کی نوی دهکینه وه (New Project).
۲. نامرزی ناونیشان (Lable1) و نامرزی صندوقی وینه (Picture) Box زیاد دهکین بو (Form)، وهک له وینه ی (۲-۳) دا دیاره:-

وینه ی (۳-۲)

۳. ئەم سیفاتانه (Properties) جیبه جی دهکین له سه ر (Lable1) :-

گۆرپانکاری	Properties	نامرزه کان
LblMove	Name	Lable1
په شی دهکینه وه به هۆی (Delete) ی دوگمه ی کیبۆرد.	Caption	Lable1

۴. بۆ نوسىنى (Code) دووجار لەسەرىك لەسەر سندوقى وینە (Piture Box) كلیك دەكەین و لەخانى بەرهكان دا (Mouse Move) مەلبێزێره (Code) هكەش بەم شیوهی خوارهوه بنوسه:-

Picture1	▼	Mouse Move(خانى بەرهكان)	▼
<pre>Private sub picture1-Mouse Move(boutton as integer,shift as integer,x as single,y as single) Dim xstr as string Dim ystr as string Xstr=cstr(x) Ystr=cstr(y) LblMove.Caption="x:" & xstr & "," & "y:" & ystr End sub</pre>			

۵. جیبه جی کردنی پروگرام به داگرتنی دوگمەى (F5) .
 ۶. به جولاندى نیشاندهرى (ماوس) لەسەر (Picture Box) سهیری (Lable1) بکه چون گۆرانکاری لەژمارهکاندا پوده دات.

۴- باری (Drag and Drop) :-

ئەم بارە بریتىيە لەگواستىنەۋەى ئامپرازى كۆنترۆل لەشۈيىنىكەۋە بۇ شۈيىنىكى تر لەسەر ھەمان (Form).

شۈيەى گىشتى ئەم بارە بریتىيە:-

```
Private sub Form-Drag Drop(source as control,x as single,y as single)
```

Source :- بریتىيە لە ئامپرازەكانى كۆنترۆلى بەكارھاتوو .

پروگرام:-

باسى چۈنىيەتى گواستىنەۋەى ئامپرازى وىنە (Picture box

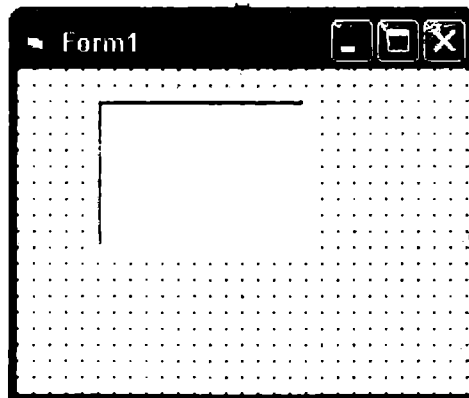
لەشۈيىنىكەۋە بۇ شۈيىنىكى تر لەسەر ھەمان (Form) دەكەين؟

ھەنگاۋەكانى كار كىردن:-

۱. بەرنامەيەكى نوي دەكەينەۋە (New Project).

۲. ئامپرازى وىنە (Picture box) زياد دەكەين بۇ (Form)، ۋەك

لەۋىنەى (۲-۴) دا ديارە:-

ۋىنەى (۲-۴)

۲. ئەم سىفاتانە (Properties) جىبەجى دەكەين:-

ئامپرازەكان	Properties	گۆپانكارى
Picture box	DragMode	1-Automatic
Picture box	Back color	Highlight

۴. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەرىك لەسەر سندوقى وینە (Piture Box) كليك دەكەين و لەخانەى بارەكان دا (Mouse Down) ھەلبزىرە (Code) ەكەش بەم شىۋەى خوارەوہ بنوسە:-

```
Private sub picture1-Mouse Down(Button as integer,shift  
as integer,x as single,y as single)  
Picture1.Drag  
End sub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەرىك لەسەر (Form) كليك دەكەين و لەخانەى بارەكان دا (DragDrop) ھەلبزىرە (Code) ەكەش بەم شىۋەى خوارەوہ بنوسە:-

```
Private sub Form-Drag Drop(source as control,x as  
single,y as single)  
Source.move x,y  
End sud
```

۶. جىبەجى كردنى پروگرام بەھۆى دوگمەى (F5) .

۷. بەپراكىشانى (Picture box) و گواستنەوہى بۇ شويىنىكى تر بە بەردەوامى كليكى (ماوس) شىۋەىھكى ھاوشىۋەى خۆى دەردەچىت.

۵- باری (Mouse Down/ Mouse Up) :-

کرداری داگرتنی دوگمەى (ماوس) (Mouse Down) بە داگرتنی دوگمەى (ماوس) لەسەررەك، و دواى دەست هەلگرتن لەسەر دوگمەى (ماوس) (Mouse Up) .

شیوەى گشتى بۆ باری (Mouse Down) بریتىیە :-

Private sub Control name-Mouse Down(Button as integer,shift as integer,x as single,y as single)

بەلام شیوەى گشتى بۆ (Mouse Up) بریتىیە لە :-

Private sub Control name-Mouse Up(Button as integer,shift as integer,x as single,y as single)

بەم جۆرە :-

Control name :- ناوی ئامرازى كۆنترۆلى بەكارهاتوو.

Mouse Down :- باری داگرتن لەسەر (ماوس).

Mouse Up :- روداوى دەست هەلگرتن لەسەر دوگمەى (ماوس).

Button :- بریتىیە لە ژمارەى پاستى (Integer) نمونەى ژمارەى

دوگمەکانى (ماوس)، كە كلیك دەكەین. و خشتەى خوارەوێش ژمارەى

دوگمەکانى (ماوس) دیارى دەكات :-

Left	1
Right	2
Left and Right	3
Middle	4
Left and Middle	5
Right and Middle	6
All	7

Shift :- بریتی یه له ژماره ی راستیه کان کاتیک کلیکی (Shift) یان (Alt) دابگرین له کاتی کلیک کردن. خشته ی خواره وهش ژماره کانی ئەم کلیه یه :-

Shift	1
Ctrl	2
Alt	3
Shift and Ctrl	4
Shift and Alt	5
Ctrl and Alt	6
Shift and Ctrl and Alt	7

X :- نمونه ی شوینی نیشاندهری (ماوس) ه به شیوه ی ئاسویی واته (توره ی سینیی).

Y :- نمونه ی شوینی نیشاندهری (ماوس) ه به شیوه ی ستونی واته (توره ی صادی).

پروگرام :-

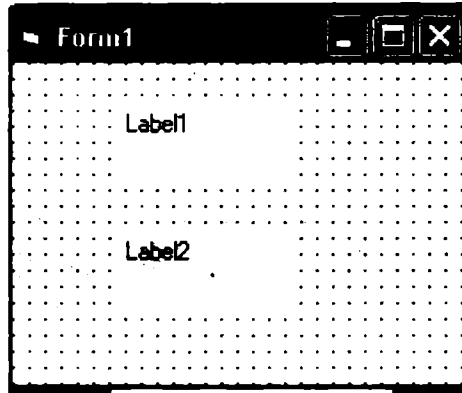
بو جیبه جی کردنی ئەم باره دوو ئامراز ی ناو نیشان (Lable1, Lable2) به کار بیینه ؟

ههنگاو هکانی کارکردن:-

به برنامه یه کی نوی دهکینهوه (New Project).

۲. دوو نامرزی ناونیشان (Lable1) و (Lable2) زیاد دهکین بو

(Form)، وهک لهوینهی (۲-۵) دا دیاره:-

وینهی (۲-۵)

۳. نهم سیفاتانه (Properties) لهسهر همدوو (Lable) هکان جیبهجی

دهکین:-

نامرزهکان	Properties	گۆپانکاری
Lable1	Name	LblMessade
Lable1	Appearance	0-flat
Lable1	Caption	Click Here
Lable1	Fonsize	12
Lable1	Font style	Bold
Lable2	Name	LblMouse
Lable2	Auto size	True
Lable2	Font size	14
Lable2	Font style	Bold

۴. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر يەك كليك لەسەر ئامپرازی (Lable1) دەكەين ئنجا لە خانەى بارەكان دا (Mouse Down) ھەئبئزىرە (Code) ى بەم شىۆەى خوارەوہ:-

```
Private sub Lable1-Mouse Down(Button as integer,shift
as integer,x as single,y as single)
LblMouse.caption="MouseDown"
Endsub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) دووجار لەسەر يەك كليك لەسەر ئامپرازی (Lable1) دەكەين ئنجا لە خانەى بارەكان دا (Mouse Up) ھەئبئزىرە (Code) ى بەم شىۆەى خوارەوہ:-

```
Private sub Lable1-Mouse Up(Button as integer,shift as
integer,x as single,y as single)
LblMouse.caption="MouseUp"
Endsub
```

۶. جىبەجى كىردنى پروگرام بەھۆى دوگمەى (F5) .

لیستەکان (Menus)

ئامانچ لەزمانی (فیزیۆل بیسک) ئاسانکاری بۆ پروگرامەر دەکات بە گوێرەى پىویست. ئەم ئامانجەش بەرپىگایەکی ئاسان دیتە ئەنجام بۆ دروست کردنى لیستەکان، لیستەکانیش کار ئاسانى بۆ بەکارهێنەر دەکات بۆ جیبەجی کردنى ئەو کردارانەى که له (فیزیۆل بیسک) دەکەين. نمونەش بۆ لیستەکان ئەوا بەشیۆهى بەردەوام لەبەر چاومانن وەك (File, Edit View, Insert) .. هتد.

چۆنیەتى دروست کردنى لیستەکان (Creating Menus) :-

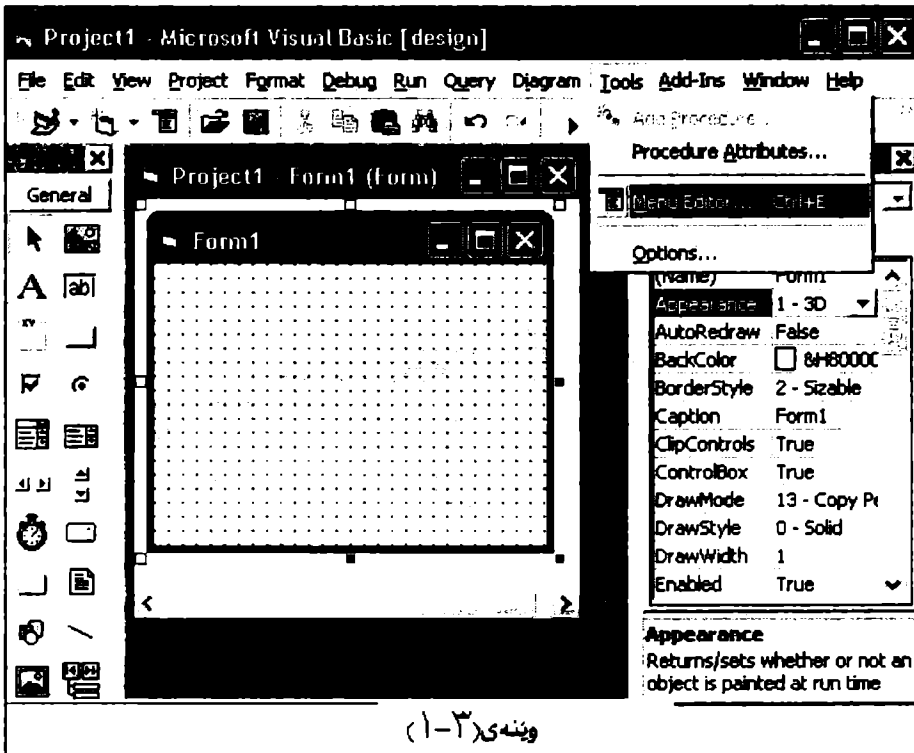
لەم بەشە باسى چۆنیەتى دروست کردنى لیستەکان و ئەو تايبەتمەندیانە دەکەين، که پەيوەستن پىیەوه. هەرۆهە چۆنیەتى نوسینى (Code) بۆ دروست کردنى کردارەکان. لەم پروگرامەى خوارەودا باسى چۆنیەتى دروست کردنى دوو لیست دەکەين. لیستى یەکەم: بۆ دروست کردنى هێلێكى راست (Line) و بازنەیهك (Circle) لیستى سەرەکی بەناوى (Draw). لیستى دووهمیش: بۆ دەرچوون لە پروگرام بەناوى (Exit)، کهوا بەم شیۆهى خوارەوه دەبییت:-

ههنگاوه کانی کارکردن:-

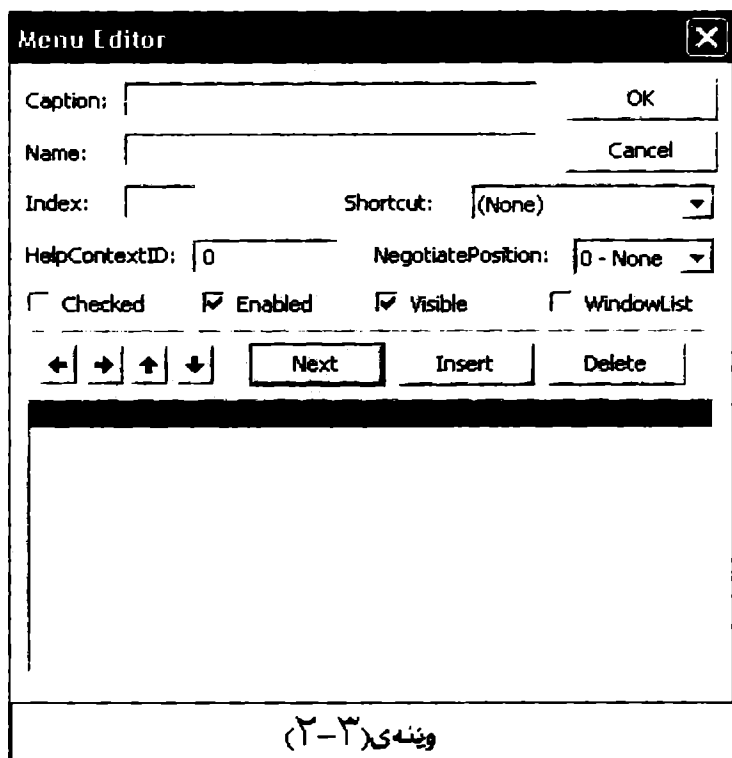
۱. بهرنامه یه کی نوی دهکینه وه (New Project).

۲. کلیک له سهر لیستی (Tools) دهکین، په نجه ره یه ک دهکریته وه

(Menu Editor) ههلبژیره، وهک له وینه ی (۱-۳) دا دیاره:-

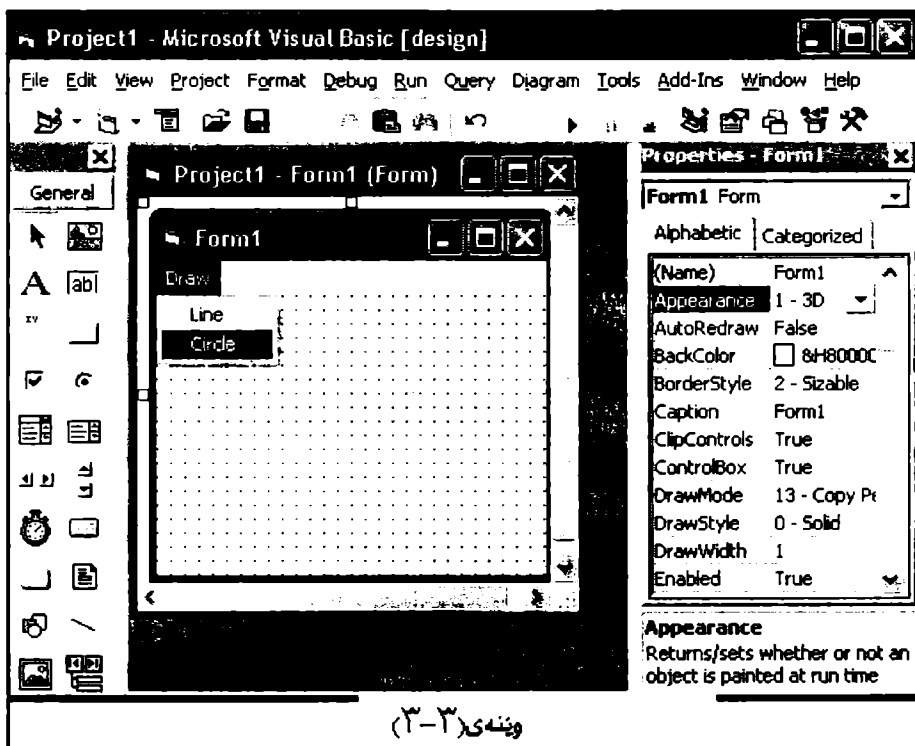
دوای مه لېژاردنی (MenuEditor) هم په نجره ریه ده بیته وه. وهك
له وینه ی (۲-۳) دا د یاره :-

وینه ی (۲-۳)

۲. له په نجره ریه ی (Menu Editor) دا له خانه ی بهرامبر (Caption) وشه ی (Draw) بنوسه، و له بهرامبر خانه ی (Name) یشدا (MenuDraw) بنوسه. به لام بو درست کردنی لیستی (Line) و (Circle)، که به شیک بن له لیستی (Draw) کلیک له سر دوگمه ی (Next) بکه. دوای کلیک له سر هم نیشانه یه (→) بکه، ئینجا له خانه ی بهرامبر (Caption) وشه ی (Line) بنوسه، بهرامبر خانه ی (Name) یش وشه ی (Draw Line) بنوسه.

۴. جاريكى تر كليك له سەر (Next) دهكەين دوای كليك له سەر ئەم نیشانە (→)، ئینجا له خانەى بهرامبەر (Caption) وشەى (Circle) بنوسه. بهرامبەر خانەى (Name) یش وشەى (DrawCircle) بنوسه. ۵. كليك له سەر دوگمەى (Ok) بکه، فۆرمه كه مان بهم شیوهى خوارهوه دهبیئت. وهك له وینهى (۳-۳) دا دیاره:-

۶. بۆ نوسینی (Code) كليك له سەر (Draw) بکه. ئینجا (Double Click) له سەر (Line) بکه بۆ کردنه وهى پهنجهرهى (Code)، كه بهم شیوهى خوارهوه دهنوسریت:-

```
Private sub DrawLine-click()
Line(750,750)-(2500,1500),vbred
Endsub
```

٧. بۆ نوسىنى (Code) كليك له سهر (Draw) بكه ئىنجا
(Double Click) له سهر (Circle) بكه بۆ كردنه وهى په نجه رهى (Code)
كه بهم شيوهى خواره وه دهنوسرئت:-

```
Private sub DrawCircle-click()  
Circle(2500,500),500,vbgreen  
Endsub
```

ليستى يه كه م ته واو بوو.

باسى چۆنيه تى دروست كردنى ليستى دووم ده كه ين:-

ههنگاره كانى كار كردن:-

١. ههر له هه مان فورم كليك له سهر ليستى (Tools) ده كه يت و
(Menu Editor) هه لېژئره.

٢. له په نجه رهى (Menu Editor) دا، له به شى خواره وهى كليك له سهر
(Circle) بكه، ئىنجا كليك له سهر دوگمه ي (Next) بكه، دواى كليك
له سهر ئه م نيشانه يه (←) بكه .

٣. له خانه ي به رامبه (Caption) وشه ي (Exit) بنوسه، له به رامبه ر
خانه ي (Name) يش وشه ي (MenuExit) بنوسه.

٤. دواى كليك له سهر (Next) بكه ئىنجا كليك له سهر ئه م نيشانه يه
(→) بكه، بۆ ئه وهى ليستى (Close) له ناو ليستى (Exit) دروست
بكه ين.

٥. له خانه ي به رامبه ر (Caption) وشه ي (Close) بنوسه له خانه ي
به رامبه ر (Name) يش وشه ي (MenuClose) بنوسه، ئىنجا كليك
له سهر دوگمه ي (Ok) بكه.

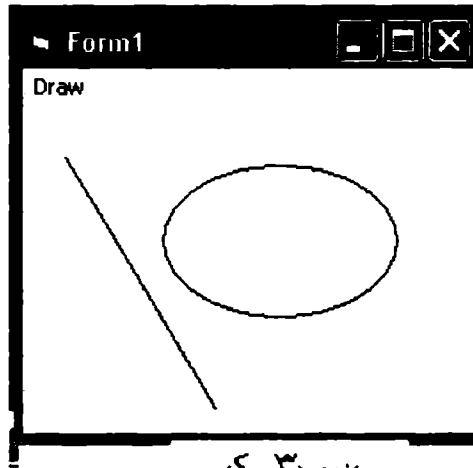
۶. بۇ نوسىنى (Code) كلىك لەسەر (Exit) بىكە، ئىنجا Double Click) لەسەر دوگمەى (Close) بىكە، بۇ نوسىنى (Code) كەبەم شىوہى خواروہ دەبىت:-

```
Private sub MenuClose-Click()
End
End sub
```

۷. بۇ جىبەجى كىردنى پروگرام بەھۆى دوگمەى (F5) .

۸. ئىنجا كلىك لەسەر (Line) و (Circle) بىكە، ئەم شىوہى

خواروہ مان بۇ دەردە چىت. وەك لە وىنەى (۳-۴) دا ديارە:-

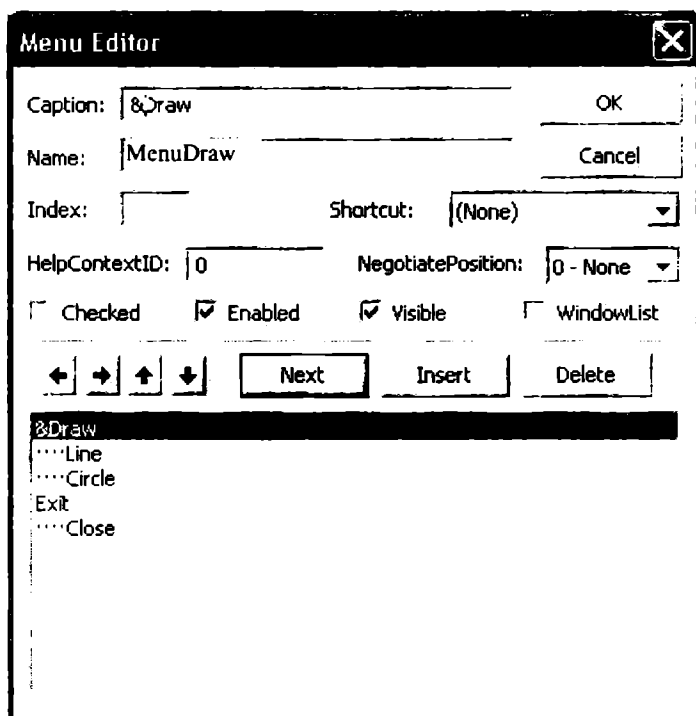

وینەى (۳-۴)

کارکردن له گه ل لیسته کان به هوی به کارهینانی کیبوردوه :-

لهم به شه دا به کورتی باسی چۆنیه تی دروست کردنی لیستیکی ئاسانمان کرد، به لام لهم باسه ماندا باسی چۆنیه تی کارکردن له گه ل کیبورد بۆ جیبه جی کردنی پروگرامه که مان ده کهین، ئەم کارهش ئاسانه له سیسته می (فیژوول بیسک) دا، بۆ کردنه وهی لیستی (Draw) یان (Exit) به هوی کیبوردوه ره چاوی ئەم خالانهی خواره وه بکه :-

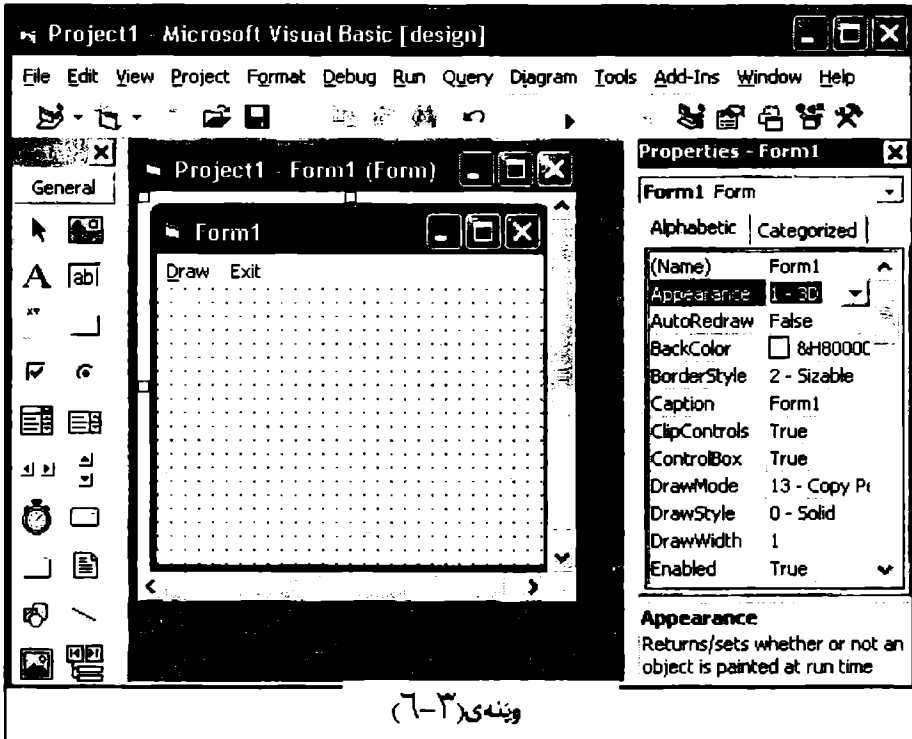
١. کلیک له سهر (Tools) بکه و په نجه ره ی (Menu Editor) هه ل بژیره .
٢. دانسانی ئەم نیشانه یه (&) له پیش وشه ی (Draw) له خانه ی (Caption)، وه که له وینه ی (٣-٥) دا دیاره :-

۳. كليك له سهر دوگمهي (Ok) بكه.

۴. سهيركه ده بيني هيليكې بچوك له ژير پيتي (D) له وشه ي (Draw)

دهرده چيټ. وهك له وينه ي (۶-۳) دا دياره:-

۵. پروگرامه كه جيټه جي بكه به هوي دوگمهي (F5) .

۶. دواي جيټه جي كردن ده ست داني سر پيتي (Alt+D) له كيټورد،

ده بيني چون ليستي (Draw) ده بينته وه. ليره دا ناتوانين ليستي (Exit)

به هوي كيټورد بكه ينه وه؟ چونكه هم نيشانه مان (&) له پيش وشه ي

(Exit) دانه ناوه. نه گهر ويستان هم شيان به هوي كيټورد بكرته وه،

نه وا نيشانه ي (&) له پيش وشه ي (Exit) دابني و هه مان هه نگاهه كاني

پيشوو دوباره بكه وه.

چۆنیه تی دروست کردنی داتابیز:-

زۆر ریگا ههیه بۆ دروست کردنی داتابیز، دهتوانین پروگرامی مایکروسۆفت ئەکسس (Microsoft Access) به کاربێن. به لام به هۆی پروگرامی (قیژوهل بیسک) دهتوانین، ریگایه کی تر به کاربێن بۆ دروست کردنی داتابیز به هۆی بهرنامه ی (VisData)، که له ناو پروگرامی (قیژوهل بیسک) دا ههیه، ئیستا باسی دروست کردنی داتابیزکی ناسان دهکەین، که پیکهاتوو له دوو ستون، وهک له خشته ی خواره ودا دیاره:-

جۆره که ی	ستونه کان
Text	StName
Integer	StAge

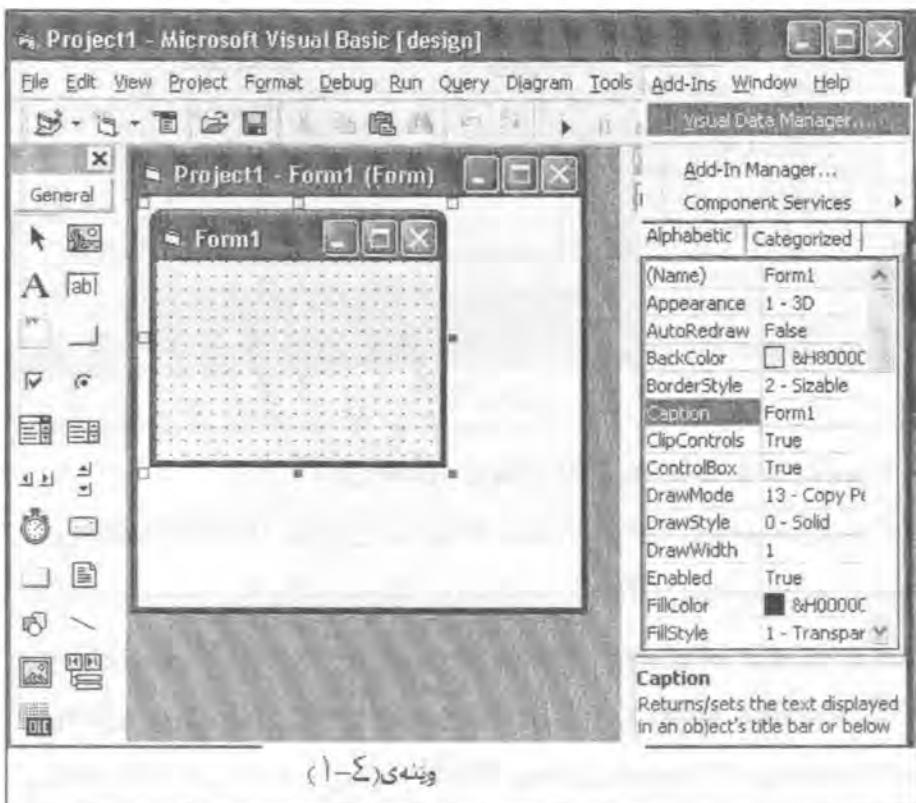
بۇ دروست كردنى داتابىزه كه بهرنامه‌ى (VisData) به كار دىنين و،
 ناوى ده‌نينين (StudentDB). بۇ دروست كردنى داتابىزه كه نه‌م
 هه‌نگاوانه‌ى خواره‌وه ده‌هاويژين:-

۱. بهرنامه‌يه‌كى نوي ده‌كه‌ينه‌وه (New Project)..

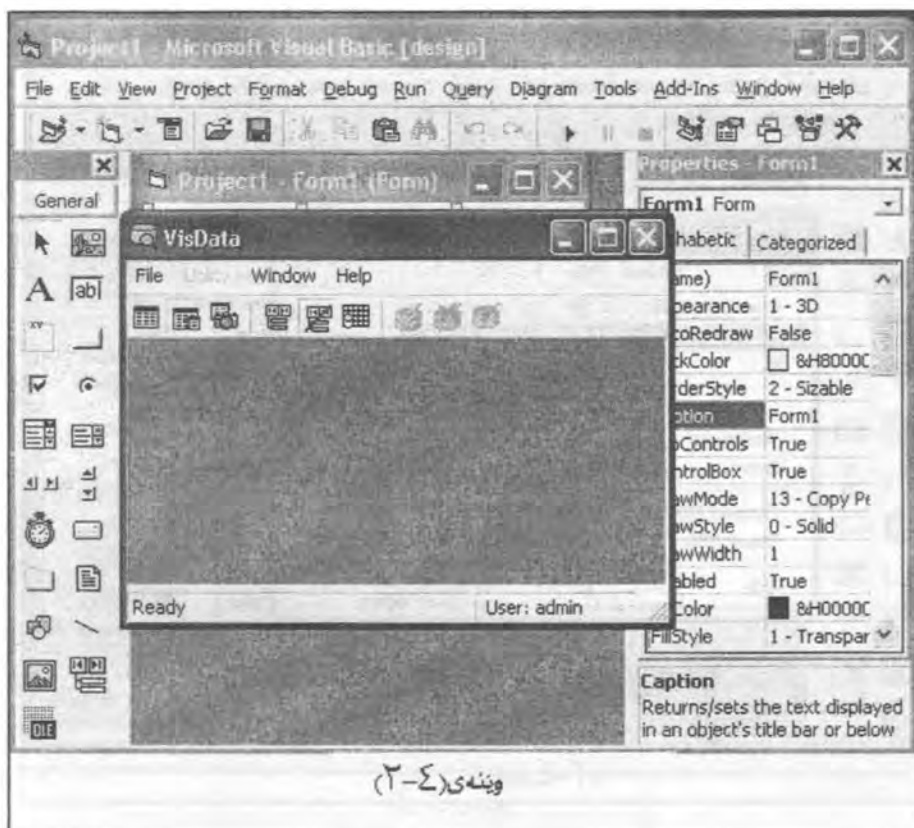
۲. له‌ليستى سه‌ره‌كى روكارى پروگرامى (فيژوهل بيسك) دا كليك له‌سه‌ر

(Add-Ins) بكه و، لىستىك ده‌كرىته‌وه. له‌و لىسته‌دا

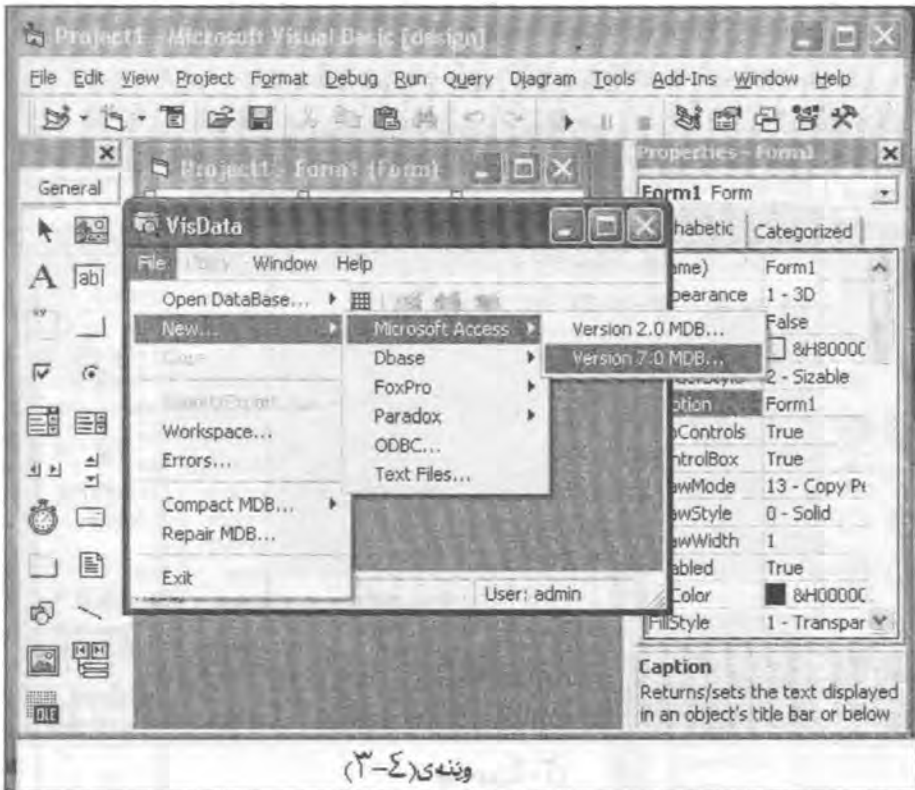
(VisualDataManager) هه‌لبژيره، وه‌ك له وينه‌ى(۴-۱) دا دياره:-

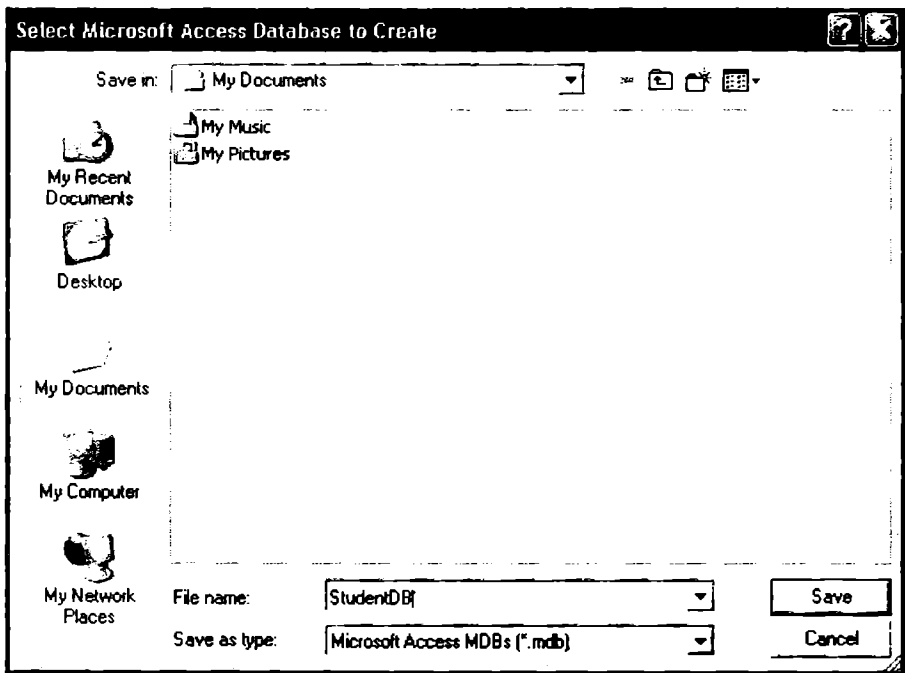
۲. دوای هئبژارزنی (Visual Data Manager)، روکاری بهرنامهی
 (VisData) دهکرتتهوه، وهک لهوینهی (۲-۴) دا دیاره:-

٤. كليك له سهر لیستی (File) بگه، ئینجا كليك له سهر (New) بگه و،
 ئینجا كليك له سهر (Microsoft Access) بگه، ئینجا
 (Version 7.0 MDB) مه لبرئیره. وهك له وینهی (٤-٣) دادیاره:-

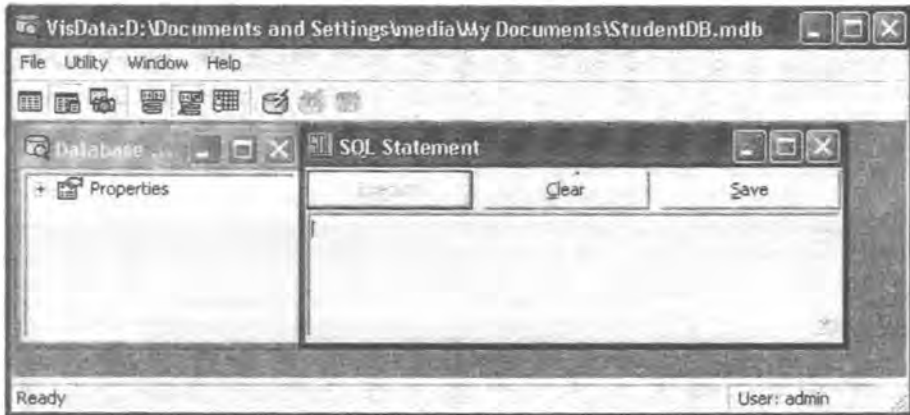

۵. لهو روکاره‌ی که ده‌کریته‌وه، ناوی داتا‌بایزه‌که (studentDB) له‌خانه‌ی به‌رام‌بهر (FileName) دابنی، که له‌ویننه‌ی (۴-۴) دا دیاره. بۆ (خزن) کردنی داتا‌بایزه‌که کلیک له‌سهر (Save) بکه .

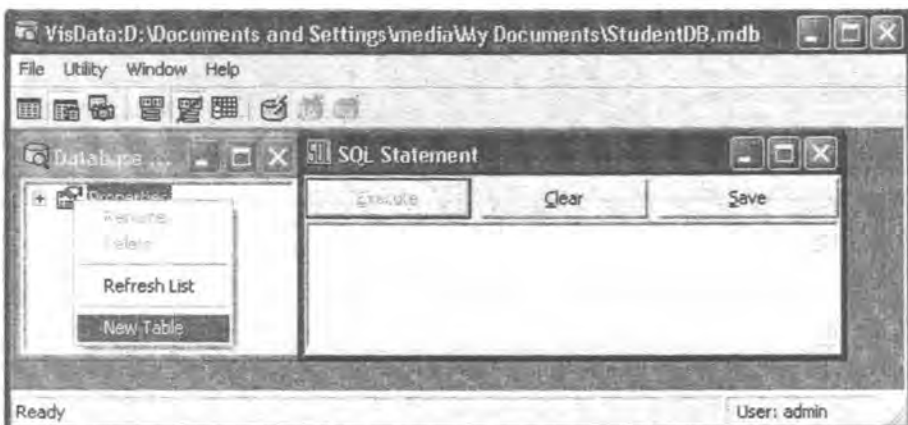
ویننه‌ی (۴-۴)

۶. دواى (Save) كردن، هم روکارهى خواروه دهكرتتهوه. وهك لهوینهى (۴-۵) دا دياره:-

وینهى (۴-۵)

۷. بهلام بۆ دروست كردنى (جدول) كه بهناوى (AgeTable) ، رايته كليك (RightClick) لهسهر (Properties) بگه، نينجا (NewTable) ههلبژيره. وهك لهوینهى (۴-۶) دا دياره:-

وینهى (۴-۶)

۸. روکاری (NewTable) ده کړیته وه، ښځا له خانې بهرام بهر
 (TableName) دا ناوی (جدول) هکه (AgeTable) بنوسه، وه ک
 له وینې (۷-۴) دا دپاره:-

Table Structure																	
Table Name:	[AgeTable]																
Field List:	<table border="0"> <tr> <td>Name:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Type:</td> <td><input type="text"/> ☐ Null</td> </tr> <tr> <td>Size:</td> <td><input type="text"/> ☐ V</td> </tr> <tr> <td>Collating Order:</td> <td><input type="text"/> ☐ Ascending ☐ AllowZeroLength</td> </tr> <tr> <td>Ordinal Position:</td> <td><input type="text"/> ☐ Required</td> </tr> <tr> <td>Validation Text:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Validation Rule:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>Default Value:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	Name:	<input type="text"/>	Type:	<input type="text"/> ☐ Null	Size:	<input type="text"/> ☐ V	Collating Order:	<input type="text"/> ☐ Ascending ☐ AllowZeroLength	Ordinal Position:	<input type="text"/> ☐ Required	Validation Text:	<input type="text"/>	Validation Rule:	<input type="text"/>	Default Value:	<input type="text"/>
Name:	<input type="text"/>																
Type:	<input type="text"/> ☐ Null																
Size:	<input type="text"/> ☐ V																
Collating Order:	<input type="text"/> ☐ Ascending ☐ AllowZeroLength																
Ordinal Position:	<input type="text"/> ☐ Required																
Validation Text:	<input type="text"/>																
Validation Rule:	<input type="text"/>																
Default Value:	<input type="text"/>																
<input type="button" value="Add Field"/>	<input type="button" value="Remove Field"/>																
Index List:	<table border="0"> <tr> <td>Name:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>☐ Unique ☐ Primary</td> </tr> <tr> <td>☐ Required</td> <td>☐ Not Null</td> </tr> <tr> <td>Fields:</td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	Name:	<input type="text"/>	☐	☐ Unique ☐ Primary	☐ Required	☐ Not Null	Fields:	<input type="text"/>								
Name:	<input type="text"/>																
☐	☐ Unique ☐ Primary																
☐ Required	☐ Not Null																
Fields:	<input type="text"/>																
<input type="button" value="Add Index"/>	<input type="button" value="Remove Index"/>																
<input type="button" value="OK"/>	<input type="button" value="Close"/>																

وینې (۷-۴)

۹. دواى نوسینی ناوی (جدول) هکه کلیک له سهر (AddFiled) بکه، نهم روکاره ی خواره وه ده کریتته وه، وهک له وینه ی (۸-۴) دا دیاره. ئینجا له خانه ی بهرام بهر (Name) دا (StName) بنوسه، بو دریزی ستونه که له خانه ی (Size) ی شدا ژماره (۳۰) بنوسه، و له خانه ی (Type) ی شدا (Text) هه لبریره. ئینجا کلیک له سهر (ok) بکه.

The screenshot shows a dialog box titled "Add Field" with the following fields and options:

- Name:** St Name
- OrdinalPosition:** (empty)
- Type:** Text (selected in a dropdown menu)
- Size:** 30
- FixedField:** (unselected)
- VariableField:** (selected)
- AllowZeroLength:** (checked)
- Required:** (unselected)
- ValidationText:** (empty)
- ValidationRule:** (empty)
- DefaultValue:** (empty)
- Buttons:** OK and Close

وینه ی (۸-۴)

۱۰. بۆز یاد کردنی ستونی دووم له خانەیی بهرامبەر (Name) دا
 (StAge) بنوسه. له خانەیی (Type) یشدا (Byte) ههلبژێره، وهك
 له وینهیی (۹-۴) دا دیاره:-

The screenshot shows a dialog box titled "Add Field" with the following fields and options:

- Name:** StAge
- OrdinalPosition:** (empty)
- Type:** Byte (selected in a dropdown menu)
- ValidationText:** (empty)
- Size:** Three radio buttons (all unselected)
- ValidationRule:** (empty)
- DefaultValue:** (empty)
- Buttons:** OK and Close

وینهیی (۹-۴)

كليك له سەر (Ok) بکه، ئىنجا كليك له سەر (Close) بکه، بۇ گەرانه وه
بۇ روکارى (NewTable)، وهك له وئنهى (۴-۱۰) دا دياره:-

Table Structure [X]

Table Name:

Field List:

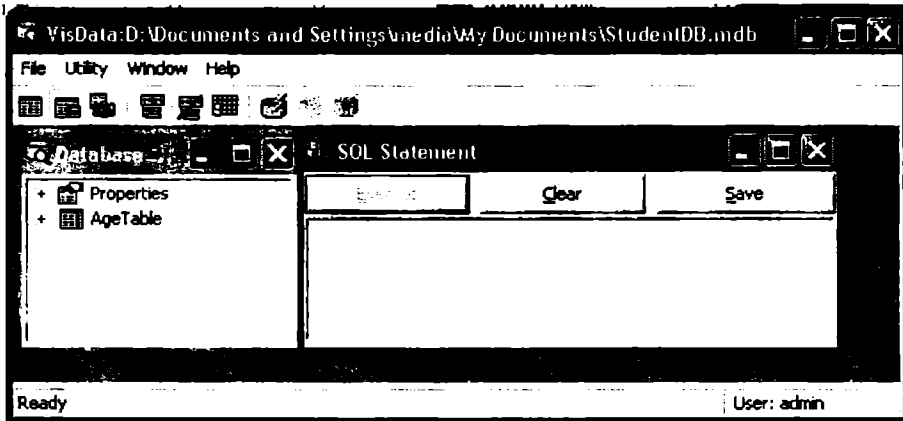
StName	Name:	<input type="text"/>
StAge	Type:	<input type="text"/>
	Size:	<input type="text"/>
	CollatingOrder:	<input type="text"/>
		☐ AllowZeroLength
	OrdinalPosition:	<input type="text"/>
		☐ Required
	ValidationText:	<input type="text"/>
	ValidationRule:	<input type="text"/>
	DefaultValue:	<input type="text"/>

Index List:

	Name:	<input type="text"/>
	☐ Primary	☐ Unique
	☐ Not Null	☐ Indexed
	Fields:	<input type="text"/>

وئنهى (۴-۱۰)

۱۱. بۆگەرپانەۋە بۆرۈكاری (DataBaseWindow) كليك لەسەر
(Build the Table) بگە، ەك لەوینەى (۴-۱۱) دا دیارە:-

وینەى (۴-۱۱)

بەم جۆرە (جدول) ى (AgeTable) مان تەۋاۋ كىرد.

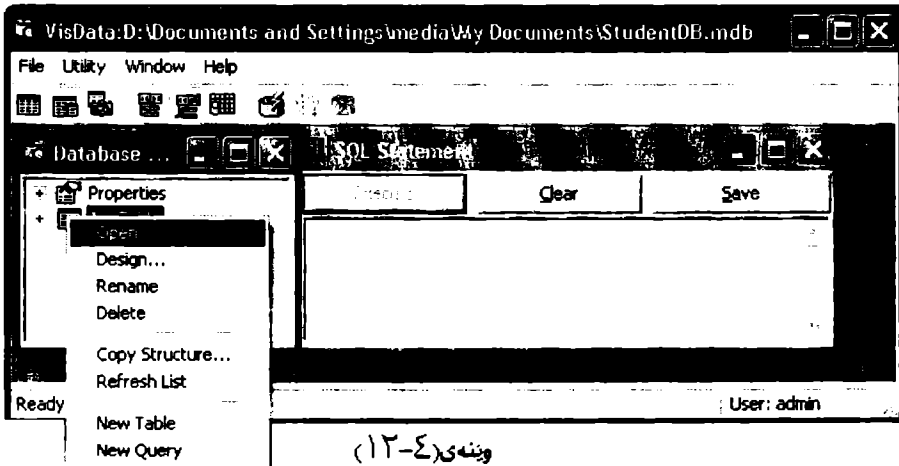
**چونیه تی دانانی زانیاریه کان بو (جدول) هکه :-

نم ههنگاوانه ی خواره وه ده هاویژین :-

۱. لهروکاری (DataBaseWindow) دا، رایت کلیک (RightClick)

له سهر (AgeTable) بکه، لیستیک ده کریته وه له و لیستدها (Open)

هه لبرژیره. وه ک له وینه ی (۴-۱۲) دا دیاره :-

وینه ی (۴-۱۲)

۲. دواى كليك كردن له سهر (Open)، هم روکاره ی خواره وه ده بیته وه، جا كليك له سهر (add) بکه. وهك له وینه ی (۴-۱۳) دا دپاره:-

وینه ی (۴-۱۳)

۳. دواى شه وه ی كليك له سهر (Add) كرد، هم روکاره ی خواره وه ده بیته وه، وهك له وینه ی (۴-۱۴) دا دپاره. له خانه ی بهرام بهر (StName) دا ناوی (Erwany) بنوسه. ئینجا له خانه ی بهرام بهر (StAge) ی شدا ته مه نی (۱۸) سال بنوسه. جا بو دلنیا بوون له دانانی زانیاریه كان بو (جدول) هكه كليك له سهر (UpDate) بکه.

وینه ی (۴-۱۴)

۴. بۆ دانانی ناویکی تر به ناوی (Aso) ، ته مه نی (۲۴) سال ،
 ههنگاره کانی (۳) دوباره بکهوه ، ئنجا کلیک له سه ر (Cancel) بکه . وهک
 له وینه ی (۱۵-۴) دا دیاره :-

The screenshot shows a dialog box titled "Dynaset:AgeTable". At the top, there are two buttons: "Update" and "Cancel". Below these, the following fields are visible:

- Field Name: Value (F4=Zoom)
- StName: Aso
- StAge: 24

At the bottom right, there is an "Add record" button.

وینه ی (۱۵-۴)

۵. لی ره دا کو تایی به دانانی ناوه کان هات ، کلیک له سه ر (Close) بکه .
 وهک له وینه ی (۱۶-۴) دا دیاره :-

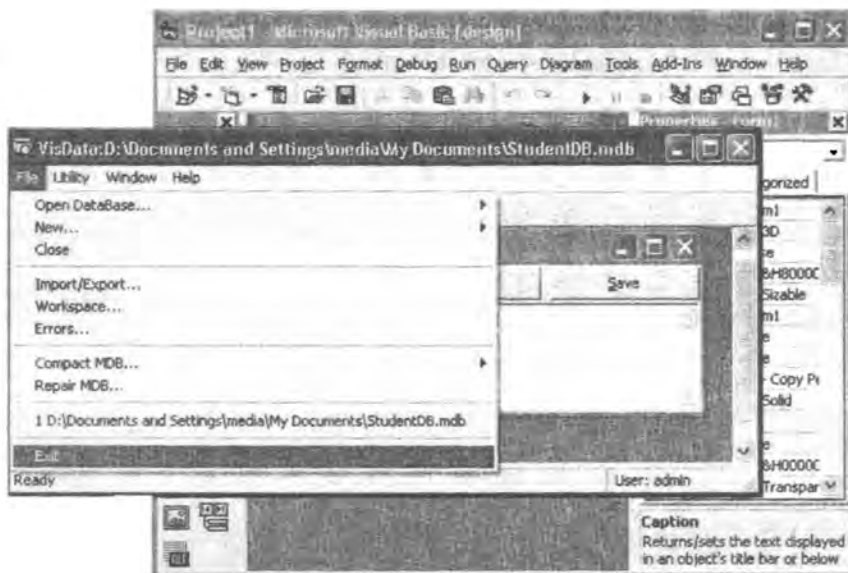
The screenshot shows a dialog box titled "Dynaset:AgeTable" with a menu bar at the top containing: Add, Edit, Delete, Close, Sort, Filter, Move, Find. Below the menu bar, the following fields are visible:

- Field Name: Value (F4=Zoom)
- StName: Erwany
- StAge: 18

At the bottom, there is a navigation bar with a left arrow, a right arrow, and the text "1/2".

وینه ی (۱۶-۴)

٦. كليك لهسەر لیستی (File) بکه، ئینجا لهو لیستهی، كه دهكرێتهوه (Exit) ههلبژێره. وهك لهوینهی(٤-١٧) دا دیاره:-

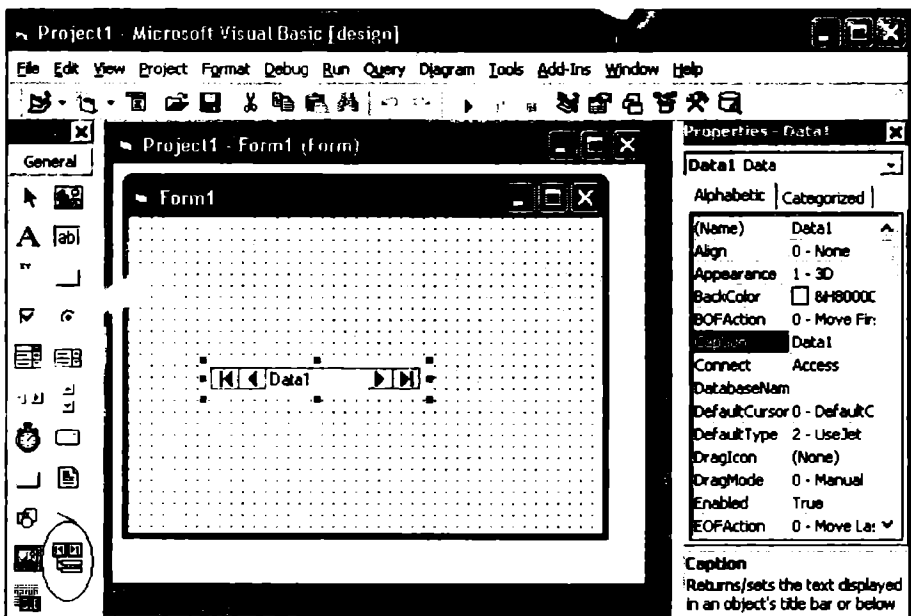

وینهی(٤-١٧)

**چۆنیه تی کارکردن له گه ل داتا بیژ: -

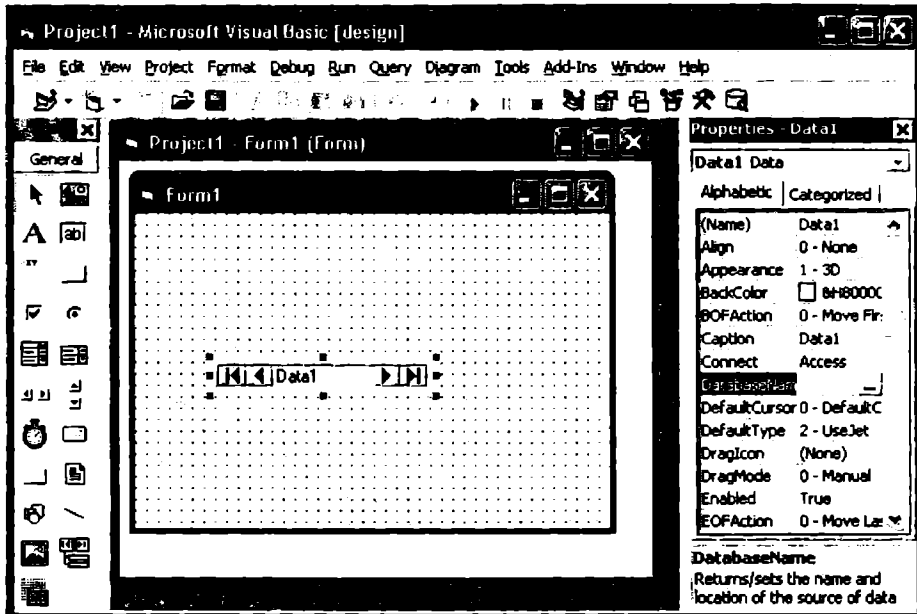
له به شی سه ره وه دا باسی دروست کردنی داتا بیژی (studentDB) و،
 دروست کردنی (جدول) ی (Age Table) مان کرد. ئیستا باسی کارکردن
 له گه ل زانیاریه کانی (خزن) کراو ده کهین به هوی پروگرامی (فیژوهل
 بیسک) به ره چا و کردنی ئەم ههنگاوانه ی خواره وه: -

۱. دوو جار له ... کلیک له سه ر ئامرازی کۆنترۆلی داتا بیژ
- (Data) بکه، که ... یاره سهیری وینه ی (۴-۱۸) بکه، که
- له ناوه پراستی (Form) ... ده رده چیئت. وهک له وینه ی (۴-۱۸) دا دیاره: -

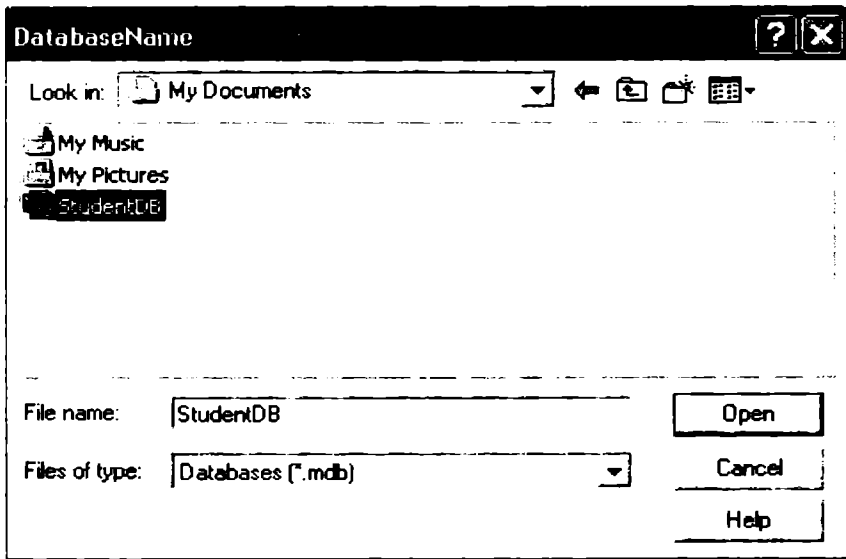
وینه ی (۴-۱۸)

۲. نامرزی کۆنترۆلی (Data) تحدید دهکهین، ئینجا له پهنجهره‌ی تایبته‌ی سیفاته‌کان (Properties) دا، دوو جار له سه‌ر یه‌ک کلێک له سه‌ر سیفاتی (DataBaseName) دهکهین، وه‌ک چۆن له وێنه‌ی (۴-۱۹) دا دیاره‌:

وێنه‌ی (۴-۱۹)

۳. دواى كليك كردن له سر سيقاتى (DataBaseName)، هم
 روکاره ی خواره وه ده بیته وه، بو دست نیشان کردنی ناوی داتا بیزه که
 به ناوی (StudentDB)، ئینجا كليك له سر (Open) بکه، وهك له وینه ی
 (۲۰-۴) دا دیاره :-

وینه ی (۲۰-۴)

۴. نامرازى كوئترۆلى (Data) تحديد بکه، ئینجا له په نجره ی تایبه تی
 سیقاته کان (Properties) دا، بو دست نیشان کردنی ناوی
 (جدول) که (AgeTable) كليك له سر سيقاتى (RecordSource) بکه.
 ۵. نامرازى كوئترۆلى (Data) تحديد بکه، ئینجا له په نجره ی تایبه تی
 سیقاته کان (Properties) دا، له سیقاتى (Caption) دا له شوینی
 (Data1) بنوسه (Student)، له سیقاتى (Name) یشدا له شوینی
 (Data1) بنوسه (Stinfo).

۶. بۆ (Form) ، دوو ئامپرازی (Textbox) ، له گه ل دوو ئامپرازی (Lable) زياد ده كين و . له په نجه ره ي تاي به تي سي فاته كان (Properties) دا له سه ر ئامپرازه كان نه م سي فاته تانه ي خواره وه جي به جي ده كين (به مه رجيك له كاتي جي به جي كر دني سي فاته كان ده بيت ئامپرازه كان تح ديد بكه ين) ، كه له م خشته ي خواره وه دا دياره :-

گۆپانكاري	Properties	ئامپرازه كان
StudentName	Caption	Lable1
StudentAge	Caption	Lable2
Txtname	Name	Textbox1
Txtage	name	Textbox2
Stinfo	Data Source	Textbox1
Stinfo	Data Source	Textbox2
Stname	DataFiled	Textbox1
StAge	DataFiled	Textbox2

۷. دواي زياد كر دني ئامپرازه كان ي كو نترول و جي به جي كر دني

گۆپانكاري سه كان .
 وينه ي (۴-۲۱) مان
 بۆ ده رده چي ت .
 ۸. پروگرامه كه
 (خزن) بكه .
 ۹. جي به جي
 كر دني پروگرام به
 هۆي دوگمه ي (F5) .

وينه ي (۴-۲۱)

**چونیه تی زیادکردن و رهشکردنه وی زانیاریه کان:-

ههنگاهه کانی کارکردن :

۱. ئیستا سی نامرزی کۆنترۆلی (CommandButton) بۆ هه مان (Form) ی پیشوو زیاد دهکەین، که (CommandButton1) بۆ زیاد کردنی (Add) زانیاریه کانه، (CommandButton2) بۆ رهشکردنه وه ی (Delete) زانیاریه کانه، (CommandButton3) بۆ ده رچوو ن له پروگرامه.

۲. ئەم گۆرانکاریانه ی خواره وه له سه ره سه ی نامرزه که جیبه جی

دهکەین، که له م خشته ی خواره وه دا دیاره:-

نامرزه کان	Properties	گۆرانکاری
CommandButton1	Caption	Add
CommandButton2	Caption	Delete
CommandButton3	Caption	Exit
CommandButton1	Enable	True

۳. دوا ی زیادکردنی

هه سه ی نامرزه کان و

جیبه جی کردنی

گۆرانکاریه کان، وه که

له وینه ی (۴-۲۲)

دیاره:-

وینه ی (۴-۲۲)

۴. بۇ نوسىنى (Code) ى زىاد كىردى زانىيارىه كان، دووچار لهسەر يهك

كلىك لهسەر (Add) بكه. (Code) هكه بهم شىوهى خوارهوه:--

```
Private sub Command1-Click()  
Stinfo.Recordset.addnew  
End sub
```

۵. بۇ نوسىنى (Code) ى رهشكردنهوه، دووچار لهسەر يهك كلىك

لهسەر (Delete) بكه، كه بهم شىوهى خوارهوه دهپىت:--

```
Private sub Command2-Click()  
Stinfo.Recordset.Delete  
Stinfo.Recordset.Moveprevious  
End sub
```

۶. بۇ نوسىنى (Code) ى ده رچوون له پروگرام، دووچار لهسەر يهك

كلىك لهسەر (Exit) بكه، كه بهم شىوهى خوارهوه:--

```
Private sub Command3-Click()  
End  
End sub
```

۷. جىبه جى كىردى پروگرام بههوى دوگمى (F5) .

۸. ئىنجا بۇ زىاد كىردى ناويك كلىك لهسەر (Add) بكه، به لام بۇ

رهشكردنهوهى ناويك كلىك لهسەر (Delete) بكه، بهمه رچىك ناوهكه

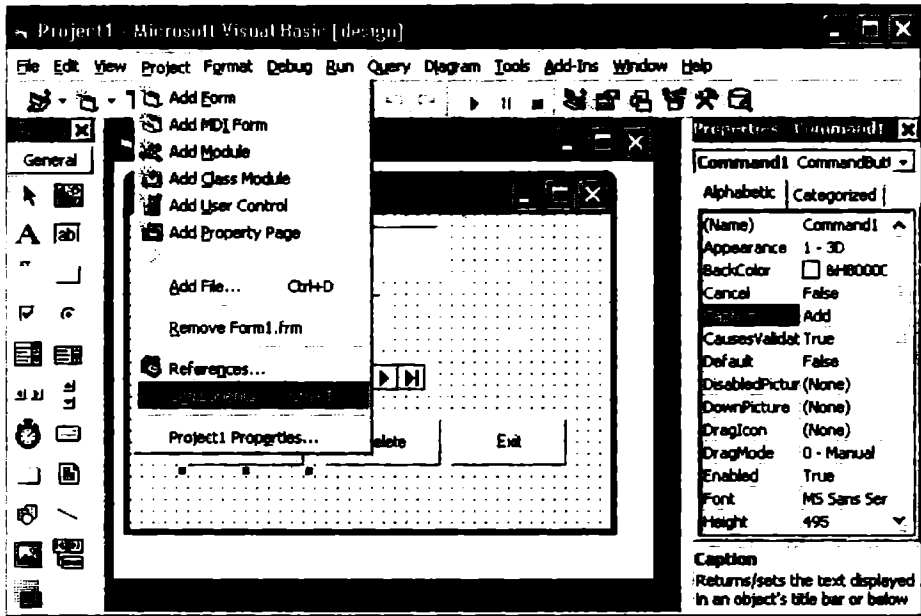
(تحدىد) كرابىت.

***چۇنيەتى دەرچوونى زانىارىهكان لەسەر شىۋەى (جدول):-

لەباسى پىشتىدا باسى چۇنيەتى دروست كىردنى داتا بىزىكى ئاسان و، چۇنيەتى دانانى زانىارىهكان لەناو (جدول)ەكە و، باسى دروست كىردنى دوگمەكانى زىاد كىردن و رەش كىردنەو و دەرچوون لەپروگراممان كىرد. بەلام چۇن بتوانىن ئەم زانىارىانە بەشىۋەى (جدول) پىشان بەدىن؟ پروگرامى (فىژوئل بىسك) وەلامى ئەم پرسىارەمان دەداتەو، چۇنكە لەپروگرامى (فىژوئل بىسك) دا زۇر جۇر نامراز ەن بۇ پىشاندانى زانىارىهكانى خەزن كراو لەداتا بىزى (StudentDB)، بەھۇى بەكارھىنانى نامرازەكانى كۇنتروولى وەك (ADO) و نامرازى كۇنتروولى (DataGrid) و نامرازى كۇنتروولى (HflexGrid) و نامرازى تىرىش ەيە بۇ ئەم مەبەستە بەكاربىت.

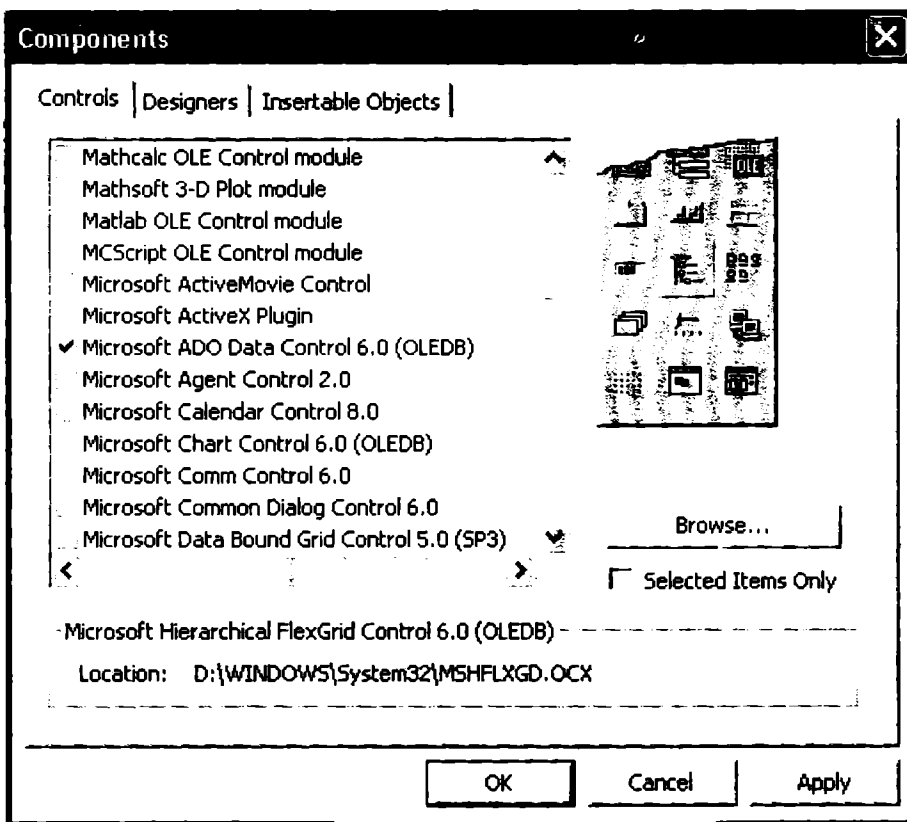
لەم باسەدا باسى پىشاندانى ئەو زانىارىانە دەكەين، كەلە داتا بىزى (StudentDB) دا (خەزن) مان كىردو دەكەين. ئەوئىش بە بەكارھىنانى نامرازى كۇنتروولى (HflexGrid)، ەروەھا لەگەل نامرازى كۇنتروولى (ADO) كورت كراو ەى (ActiveDataProject)، كارى بەستەنەو ەى داتا بىزەكە يە لەگەل (فىژوئل بىسك)، بۇ ئەم مەبەستەش رەچاوى ئەم ەنگاوانەى خوارەو بەكە:-

۱. له لیستی سهره‌کی (فیژوهل بیسک) دا کلیک له‌سهر لیستی (Project) بکه، لیستیک ده‌کرتنه‌وه (Component) هه‌لبژیره، وهک له‌ویښی (۲۳-۴) دا دیاره:-

ویندی (۲۳-۴)

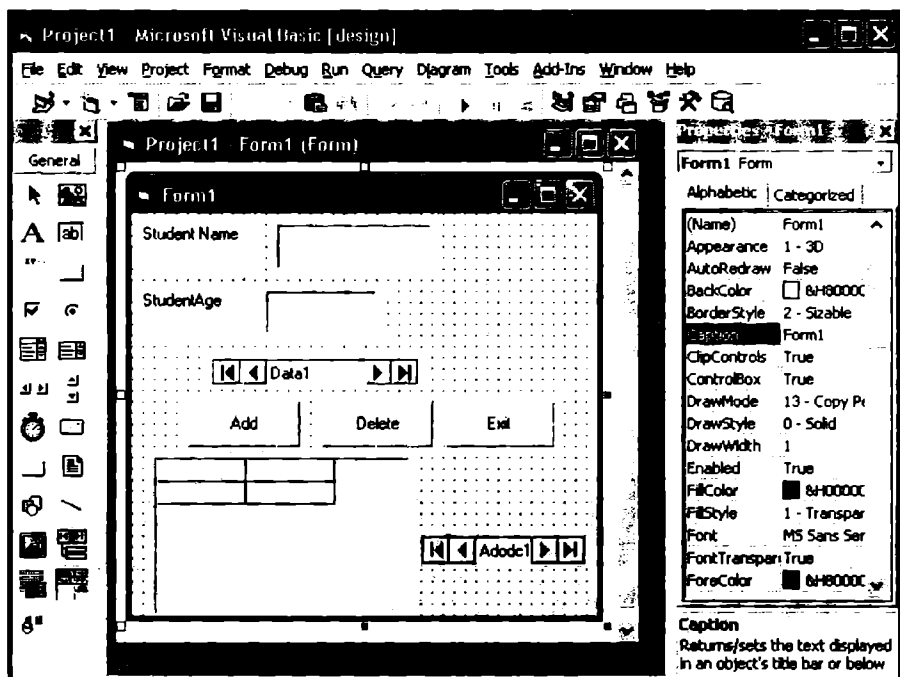
۲. دواى ههلبژاردنى (Component) نهم روکارهى خوارهوه دهبيتهوه، نامرازى کوترۆلى (MicrosoftADODataControl6.0)، لهگهڻ نامرازى کوترۆلى (MicrosoftHierarchicalFlexGridControls6.0) ههلبژیره، وهک لهوینهى (۴-۲۴) دا دياره، ئینجا کليک لهسهه (Apply) بکه، دواى کليک لهسهه (Ok) بکه.

وینهى (۴-۲۴)

۳. نامپرازی كۆنترۆلى (ADO) به ناوى (Adodc1) و نامپرازی كۆنترۆلى (MSHFlexGrid) ياش به ناوى (MSHFlexGrid) له

خواره وى شىرىتى نامپرازه كانى كۆنترۆل دهرده چىت. ئىنجا بۇ (Form) هەرىهك له نامپرازی كۆنترۆلى (Adodc1) و نامپرازی كۆنترۆلى (MSHflexGrid) زياد دهكەين، وهك له وىنهى (۴-۲۵) دا دياره:-

وینەى (۴-۲۵)

۴. نامرزی کۆنترولی (Adodc1) تحدید بکه، ئینجا له پهنجهره ی تایبته سیفاته کان (Properties) دا دوو جار له سهر یه کلیک له سهر سیفاتی (ConnectionString) بکه، دوا ی کلیک کردن ئهم روکاره ی خواره وه ده بیته وه. وهک له وینه ی (۴-۲۶) دا دیاره :-

Property Pages

General

Source of Connection

Use Data Link File

Use ODBC Data Source Name

Use Connection String

Other Attributes:

OK Cancel Apply Help

وینه ی (۴-۲۶)

۶. له وروکاره ی که کرایته وه (UseConnectionString) ههلبژیره،
 ئینجا بوؤ کردنه وه ی روکاره ی (DataLinkProperties)
 کلیک له سه ر (Build...) بکه، ئینجا له و روکاره دا
 (MicroSoft3.51OLEDBProviderforODBCprovider) ههلبژیره،
 ئینجا کلیک له سه ر (Connection) بکه. ئینجا له خانه ی یه که م دا کلیک
 له سه ر شه و سه ی خاله دا (...) بکه، وه که له وینه ی (۴-۲۷) دادیاره. بوؤده ست
 نیشان کردنی ناوی دا تا بیزه که مان به ناوی (StudentDB) دوا ی (Ok)
 کلیک بکه.

Data Link Properties

Provider: **Microsoft Access Driver (*.mdb)** | Connection | Advanced | All

Specify the following to connect to Access data:

1. Select or enter a database name:
 D:\Documents and Settings\media\My Documents\Stu... [Browse]

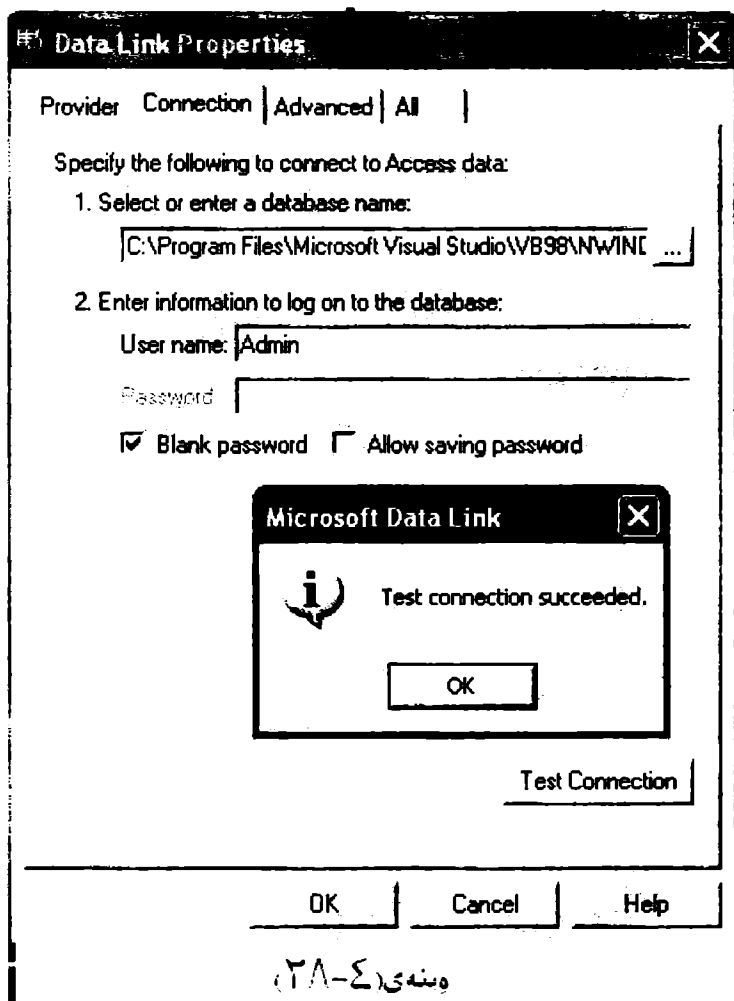
2. Enter information to log on to the database:
 User name: Admin
 Password: [Empty]

Blank password Allow saving password

Test Connection

OK Cancel Help

۷. بۇ دۇنيا بون لەوہی کہ کاره که مان (تہواوہ)، یان (نا)، ئەوا کلک لەسەر (TestConnection) بکہ. ئەگەر کاره که مان بەسەر کہ وتووویی ئەنجام دابوو ئەوا ئەم نوسینە مان (TestConnectionSucceeded) بۇ دەردە چیت. وە کہ لەوینە (۲۸-۴) دا دیارہ، ئینجا کلک لەسەر (Ok) بکہ.

۸. كليك له سهر (Apply) بكه، ئينجا له وروكاره ي، كه ده كړي ته وه كليك له سهر (RecordSource) بكه. ئينجا له خانه ي يه كه مدا (AgeTable) (2-adcmdTable) هه لېږتېره و، له خانه ي دووه ميشدا هه لېږتېره، ئينجا كليك له سهر (Ok) بكه. وهك له وينه ي (۴-۲۹) دا دياره:-

Property Pages

General | Authentication | RecordSource | Color | Font

RecordSource

Command Type
2 - adCmdTable

Table or Stored Procedure Name
AgeTable

Command Text (SQL)

OK Cancel Apply Help

وينه ي (۴-۲۹)

۹. نهم سیفاتانه له خانہی تایبہ تیهکان (Properties) جیبه جی بکه :-

نامرازهکان	Properties	گورانکاری
MSHflexGrid	DataSuorce	Adodc1
Adodc1	Visible	False

۱۰. به موی دوگمهی (F5) پروگرامه که جیبه جی بکه ، نینجا نهم

شیوهی خواره وه مان بو دهرده چیت. وهک له وینهی (۴-۳۰) دا دیاره :-

StName	StAge
Erwany	18
Aso	24

وینهی (۴-۳۰)